

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2015/849,

annettu 20 päivänä toukokuuta 2015,

rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI ja EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Laittoman rahan virrat voivat vahingoittaa rahoitusalan eheyttä, vakautta ja mainetta sekä uhata unionin sisämarkkinoita ja kansainvälistä kehitystä. Rahanpesu, terrorismin rahoitus ja järjestäytyneet rikollisuudet ovat edelleen huomattavia ongelmia, joihin olisi puututtava unionin tasolla. Sen lisäksi, että rikosoikeudellista lähestymistapaa kehitetään unionin tasolla edelleen, rahoitusjärjestelmää käyttäen toteutettavan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kohdennettu ja oikeasuhteinen ennaltaehkäisy on välttämätöntä ja voi tuottaa täydentäviä tuloksia.
- (2) Luotto- ja finanssilaitosten luotettavuus, koskemattomuus ja vakaus sekä koko rahoitusjärjestelmän uskottavuus voisivat vakavasti vaarantua rikollisten ja näiden rikoskumppaneiden pyrkimyksistä peittää rikollisuudesta saadun hyödyn alkuperä tai ohjata alkuperältään laillisia tai laittomia varoja terrorismiin. Rikollisen toimintansa helpottamiseksi rahanpesijat sekä terrorismin rahoittajat voisivat yrittää hyötyä unionin yhtenäiseen rahoitusalueeseen liittyvästä pääomien vapaasta liikkuvuudesta ja rahoituspalvelujen tarjoamisen vapaudesta. Tämän vuoksi unionin tasolla on toteutettava tietyt koordinoitavat toimenpiteet. Samanaikaisesti tavoitteet suojella yhteiskuntaa rikoksilta sekä suojella unionin rahoitusjärjestelmän vakautta ja koskemattomuutta olisi suhteutettava tarpeeseen luoda sääntely-ympäristö, jossa yritykset voivat kasvattaa liiketoimintaansa ilman, että sääntelyn noudattamisesta syntyy suhteettoman suuret kustannukset.
- (3) Tämä direktiivi on neljäs direktiivi, jolla puututaan rahanpesun uhkaan. Neuvoston direktiivissä 91/308/ETY ⁽⁴⁾ rahanpesu määriteltiin huumausainerikoksia silmällä pitäen ja velvoitteita asetettiin ainoastaan rahoitusosalalle.

⁽¹⁾ EUVL C 166, 12.6.2013, s. 2.

⁽²⁾ EUVL C 271, 19.9.2013, s. 31.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. maaliskuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 20. huhtikuuta 2015 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 20. toukokuuta 2015 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 91/308/ETY, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1991, rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä (EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/97/EY⁽¹⁾ direktiivin 91/308/ETY soveltamisalaa laajennettiin niin rikosten kuin ammattien ja toimintojenkin osalta. Rahanpesunvastainen toimintaryhmä, jäljempänä 'FATF', teki kesäkuussa 2003 suosituksiinsa tarkistuksia, joilla suositusten soveltamisalaa lisättiin terrorismin rahoitus, ja vahvisti yksityiskohtaisemmat vaatimukset asiakkaan tunnistamisesta ja henkilöllisyyden todentamisesta sekä toimimisesta tilanteissa, joissa kasvanut rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski voi antaa aiheen tehostettuihin toimenpiteisiin tai joissa pienentynyt riski voi antaa perusteet keventää valvontaa. Nämä muutokset otettiin huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/60/EY⁽²⁾ ja komission direktiivissä 2006/70/EY⁽³⁾.

- (4) Rahanpesu ja terrorismin rahoitus on usein kansainvälistä toimintaa. Yksinomaan kansallisen tason tai edes unionin tason toimenpiteiden vaikutukset olisivat erittäin rajallisia ilman kansainvälistä koordinoitua ja yhteistyötä. Unionin tuolla alalla toteuttamien toimenpiteiden olisi sen vuoksi oltava yhteensopivia muiden kansainvälisissä yhteyksissä toteutettujen toimenpiteiden kanssa ja vähintään yhtä tiukkoja. Unionin toiminnassa olisi edelleen otettava erityisesti huomioon FATF:n suositukset sekä muiden rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisten kansainvälisten elinten välineet. Jotta voidaan tehostaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa, asianomaiset unionin säädökset olisi tarvittaessa saatettava yhdenmukaisiksi FATF:n helmikuussa 2012 hyväksymien rahanpesun sekä terrorismin ja joukkotuhoukseiden leviämisen rahoituksen torjuntaa koskevien kansainvälisten normien kanssa, jäljempänä 'tarkistettu FATF:n suositukset'.
- (5) Lisäksi rahoitusjärjestelmän väärinkäyttö laittomien tai jopa laillisten varojen ohjaamiseksi terrorismiin vaarantaa selvästi rahoitusjärjestelmän eheyden, moitteettoman toiminnan, maineen ja vakauden. Tässä direktiivissä vahvistetuilla ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä olisi näin ollen puututtava vakavista rikoksista saatujen varojen käsittelyyn sekä rahan tai varojen keräämiseen terrorismia varten.
- (6) Merkittävien käteismaksujen käyttö on erittäin altista rahanpesulle ja terrorismin rahoittamiselle. Valvonnan terävöittämiseksi ja tällaisten käteismaksujen aiheuttamien riskien vähentämiseksi tavarakauppaa käyvien henkilöiden olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaa, kun niiden suorittama tai vastaanottama käteismaksu on vähintään 10 000 euroa. Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa alempia kynnyksiarvoja, yleisiä lisärajoituksia käteisen rahan käytölle ja muita tiukempia säännöksiä.
- (7) Sähköisen rahan tuotteiden käytön katsotaan lisääntyvässä määrin korvaavan pankkitilit, mikä oikeuttaa sen, että kyseisiin tuotteisiin olisi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/110/EY⁽⁴⁾ vahvistettujen toimenpiteiden lisäksi kohdennettava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä velvoitteita. Eräissä todistetusti alhaisen riskin olosuhteissa ja tiukkojen riskinvähentämisedellytysten vallitessa jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava vapauttaa sähköisen rahan tuotteet tietyistä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevista toimenpiteistä, kuten asiakkaan ja tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tunnistamisesta ja henkilöllisyyden todentamisesta, mutta ei liiketoimien tai liikesuhteiden valvonnasta. Riskinvähentämisedellytyksiin olisi kuuluttava vaatimus, että toimenpiteistä vapautettuja sähköisen rahan tuotteita käytetään yksinomaan tavaroiden tai palvelujen ostamiseen ja että sähköisesti tallennettu määrä on riittävän alhainen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen kiertämisen estämiseksi. Tämä poikkeus ei saisi rajoittaa jäsenvaltioille annettua harkintavaltaa sallia ilmoitusvelvollisten soveltavan yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä muihin sähköisen rahan tuotteisiin, joihin liittyy 15 artiklan mukainen alhaisempi riski.
- (8) Siltä osin kuin kyse on tämän direktiivin soveltamisalaa kuuluvista ilmoitusvelvollisista, kiinteistönvälittäjiin voitaisiin tarvittaessa katsoa kuuluvan myös vuokratilittäjät.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/97/EY, annettu 4 päivänä joulukuuta 2001, rahoitusjärjestelmien rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY muuttamisesta (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 76).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

⁽³⁾ Komission direktiivi 2006/70/EY, annettu 1 päivänä elokuuta 2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä "poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön" määritelmän sekä yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemismenettelyjä sekä satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti harjoitetun rahoitustoiminnan perusteella myönnettyjä poikkeuksia koskevien teknisten perusteiden osalta (EUVL L 214, 4.8.2006, s. 29).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseläskijälaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).

- (9) Jäsenvaltioiden määrittelemien lakimiesammattien harjoittajien olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan heidän hoitaessaan rahoitus- tai yritystoimintaan liittyviä liiketoimia, myös heidän antaessaan veroneuvontaa, mihin liittyy suurin riski siitä, että mainittujen lakimiesammattien harjoittajien palveluja käytetään väärin rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn pesemiseksi tai terrorismin rahoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuudesta olisi kuitenkin poikettava sellaisten tietojen osalta, jotka on saatu ennen oikeuskäsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen taikka selvitettyä asiakkaan oikeudellista asemaa. Tämän vuoksi lainopillisen neuvonnan olisi edelleen kuuluttava salassapitovelvollisuuden piiriin, paitsi jos lakimiesammattin harjoittaja osallistuu rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen, lainopillista neuvontaa annetaan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista varten tai lakimiesammattin harjoittaja tietää, että hänen asiakkaansa hakee lainopillista neuvontaa rahanpesua tai terrorismin rahoittamista varten.
- (10) Kaikkien tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ammatinharjoittajien tarjoamia suoraan verrannollisia palveluja olisi kohdeltava samalla tavoin. Jotta Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', taattujen oikeuksien loukkaamattomuus voitaisiin turvata, tässä direktiivissä säädettyjen ilmoitusvelvollisuuksien piiriin eivät saisi kuulua sellaiset tiedot, joita tilintarkastajat, ulkopuoliset kirjanpitäjät ja veroneuvojat, joilla joissakin jäsenvaltioissa on oikeus puolustaa tai edustaa asiakasta oikeuskäsittelyssä tai selvittää asiakkaan oikeudellista asemaa, saavat näitä tehtäviä suorittaessaan.
- (11) On tärkeää korostaa erikseen, että välittömiin ja välillisiin veroihin liittyvät verorikokset sisältyvät tämän direktiivin mukaiseen "rikollisen toiminnan" laajaan määritelmään tarkistettujen FATF:n suositusten mukaisesti. Koska kussakin jäsenvaltiossa voidaan nimetä eri verorikoksia "rikolliseksi toiminnaksi", josta voidaan rangaista tämän direktiivin 3 artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettuihin seuraamuksiin, verorikosten määritelmät voivat vaihdella kansallisessa lainsäädännössä. Vaikka verorikosten määritelmiä jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä ei pyritä yhdenmukaistamaan, jäsenvaltioiden olisi sallittava tietojenvaihto tai avunanto EU:n rahanpesun selvittelykeskusten, jäljempänä 'rahanpesun selvittelykeskukset', välillä niin suuressa määrin kuin niiden kansallisen lainsäädännön mukaan on mahdollista.
- (12) On tarpeen tunnistaa sellaiset luonnolliset henkilöt, jotka omistavat oikeushenkilön tai joiden määräysvallassa oikeushenkilö on. Tosiasiallisen avoimuuden takaamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että soveltamisalaan kuuluu mahdollisimman laaja kirjo oikeushenkilöitä, jotka on muilla mekanismeilla rekisteröity tai perustettu niiden alueelle. Tietty prosenttiosuus osakkeista tai omistusosuus ei kerro automaattisesti tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa, mutta sen olisi kuitenkin oltava yksi niistä todentavista tekijöistä, jotka on otettava huomioon. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava päättää, että pienempi prosenttiosuus voi olla osoituksena omistuksesta tai määräysvallasta.
- (13) Tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen olisi tarvittaessa ulotettava oikeushenkilöihin, jotka omistavat muita oikeushenkilöitä, ja ilmoitusvelvollisten olisi otettava selvää luonnollisista henkilöistä, jotka viime kädessä käyttävät omistussuhteeseen perustuvaa tai muunlaista määräysvaltaa asiakkaana olevassa oikeushenkilössä. Muunlaisen määräysvaltaan voivat muun muassa kuulua konsernitilinpäätösten valmistelussa käytetyt määräysvallan kriteerit, kuten osakassopimus, määräysvallan käyttö tai valta nimittää ylempää johtoa. Joissakin tapauksissa ei ehkä voida tunnistaa luonnollista henkilöä, joka viime kädessä omistaa oikeushenkilön tai käyttää siinä määräysvaltaa. Tällaisissa poikkeustapauksissa ilmoitusvelvolliset voivat, edellyttäen, että kaikki muut tunnistamisen keinot on käytetty ja että epäilykselle ei ole perusteita, pitää ylintä johtoa tosiasiallisena omistajana ja edunsaajana.
- (14) Rikollisten jäljittämisessä on tärkeää, että tiedot tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta ovat tarkat ja ajantasaiset, sillä rikolliset saattavat salata henkilöllisyytensä yritysraakenteen taakse. Jäsenvaltioiden olisi siksi varmistettava, että niiden alueelle kansallisen lainsäädännön mukaisesti perustetut yhteisöt hankkivat riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot tosiasiallisista omistajistaan ja edunsaajistaan perustietojen kuten yrityksen nimen ja osoitteen sekä perustamista ja laillista omistusoikeutta koskevien todisteiden lisäksi ja pitävät niitä yllä. Pyrittäessä lisäämään avoimuutta oikeushenkilöiden väärinkäytön torjumiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevia tietoja säilytetään yrityksen ulkopuolella sijaitsevassa keskitetyssä rekisterissä täysin unionin oikeuden mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat tässä tarkoituksessa käyttää keskustietokantaa, johon kerätään tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevat tiedot, taikka kaupparekisteriä tai muuta keskitettyä rekisteriä. Jäsenvaltiot voivat päättää, että ilmoitusvelvolliset ovat vastuussa rekisterin täyttämisestä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nämä tiedot asetetaan kaikissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskusten saataville ja annetaan ilmoitusvelvollisille näiden toteuttaessa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että muut henkilöt, jotka pystyvät osoittamaan, että rahanpesu, terrorismin rahoitus ja niiden esirikokset, kuten lahjonta sekä verorikokset ja -petokset, koskevat niiden oikeutettuja etuja, saavat tietosuoja sääntöjen mukaisen pääsyn tosiasiallista omistajaa ja

edunsaajaa koskeviin tietoihin. Niillä henkilöillä, jotka pystyvät osoittamaan oikeutetun edun olemassaolon, olisi oltava pääsy tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan hallussa olevan omistussuuden luonnetta ja laajuutta koskeviin tietoihin, joista ilmenee omistussuuden likimääräinen suuruus.

- (15) Tätä varten jäsenvaltioiden olisi voitava kansallisen lainsäädännön nojalla sallia tässä direktiivissä säädettyä laajempi pääsy kyseisiin tietoihin.
- (16) Pääsy tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskeviin tietoihin varhaisessa vaiheessa olisi varmistettava siten, ettei asianomaista yritystä ehditä varoittaa.
- (17) Jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset erityyppisten oikeudellisten muotojen kesken, myös trustien omaisuudenhoitajilta (trustee) olisi edellytettävä, että ne hankkivat ja pitävät yllä sekä antavat tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevat tiedot asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä toteuttaville ilmoitusvelvollisille ja toimittavat nämä tiedot keskitettyyn rekisteriin tai keskustietokantaan, ja trustien omaisuudenhoitajien olisi ilmoitettava asemastaan ilmoitusvelvollisille. Vastaavia vaatimuksia olisi sovellettava myös sellaisiin oikeushenkilöihin kuin säätiöihin ja trustien kaltaisiin oikeudellisiin järjestelyihin.
- (18) Tätä direktiiviä olisi sovellettava myös ilmoitusvelvollisten toimintaan internetissä.
- (19) Uudet teknologiat tarjoavat aikaa ja kustannuksia säästäviä ratkaisuja yrityksille ja asiakkaille, ja ne olisi näin ollen otettava huomioon riskejä arvioitaessa. Toimivaltaisten viranomaisten ja ilmoitusvelvollisten olisi toimittava ennakoivasti uusien ja innovatiivisten rahanpesutapojen torjunnassa.
- (20) Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin hallintoelimissä olevia unionin edustajia kannustetaan panemaan tämä direktiivi täytäntöön ja julkistamaan Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin verkkosivustolla rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskeva politiikka, joka sisältää yksityiskohtaiset menettelyt tämän direktiivin täytäntöönpanoa varten.
- (21) Rahapelialan palveluiden käyttö rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn pesemiseen on huolestuttavaa. Jotta voitaisiin vähentää rahapelipalveluihin liittyviä riskejä, tässä direktiivissä olisi säädettävä, että kaikki korkeariskisten rahapelipalvelujen tarjoajat ovat velvollisia toteuttamaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, kun yksittäisen suorituksen rahamäärä on vähintään 2 000 euroa. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ilmoitusvelvolliset soveltavat samaa kynnyksarvoa voittojen nostamiseen, panoksen asettamiseen, pelimerkkien ostaminen ja vaihtaminen mukaan lukien, tai molempiin. Rahapelipalvelujen tarjoajien, joilla on fyysiset toimitilat, kuten kasinot tai pelipaikat, olisi varmistettava, että tilojen sisäänkäynnin yhteydessä toteutetut asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat toimenpiteet voidaan yhdistää suorituksiin, jotka asiakas tekee kyseisissä tiloissa. Todistetusti alhaisen riskin olosuhteissa jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava vapauttaa tietyt rahapelipalvelut joistakin tai kaikista tässä direktiivissä säädetyistä vaatimuksista. Jäsenvaltion olisi harkittava poikkeuksen soveltamista vain tiukasti rajoitetuissa ja perustelluissa tapauksissa, kun rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskit ovat vähäisiä. Tällaisista poikkeuksista olisi laadittava erityinen riskiarvio, jossa otetaan myös huomioon palveluihin liittyvien suoritusten haavoittuvuus. Niistä olisi ilmoitettava komissiolle. Jäsenvaltioiden olisi riskiarviossaan ilmoitettava, miten ne ovat ottaneet huomioon komission ylikansallisen riskiarvion puiteissa laatimissa kertomuksissa esitetyt asiaankuuluvat havainnot.
- (22) Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski ei ole kaikissa tapauksissa yhtä suuri. Siksi olisi sovellettava kokonaisvaltaista riskiperusteista lähestymistapaa. Riskiperusteinen lähestymistapa ei ole jäsenvaltioille ja ilmoitusvelvollisille liian salliva vaihtoehto. Sen mukaan päätökset tehdään todistettujen riskien perusteella, jotta toimet voidaan tehokkaammin kohdistaa unioniin ja sen toimijoihin vaikuttaviin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeihin.
- (23) Riskiperusteisen lähestymistavan tukeminen on välttämätöntä, jotta jäsenvaltiot ja unioni voivat tunnistaa ja ymmärtää niihin kohdistuvat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit ja vähentää niitä. Riskien tunnistamiseen sovellettavan ylikansallisen toimintamallin merkitys on tunnustettu kansainvälisesti, ja seuraavia elimiä olisi pyydyttävä antamaan yhteiskomiteansa kautta lausunto unionin finanssialaan vaikuttavista riskeistä: Euroopan valvontaviranomainen (Euroopan pankkiviranomainen), jäljempänä 'pankkiviranomainen', joka perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010 ⁽¹⁾, Euroopan valvontaviranomainen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen), jäljempänä 'vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen', joka perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010 ⁽²⁾, ja Euroopan

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

valvontaviranomainen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen), jäljempänä 'arvopaperimarkkinaviranomainen', joka perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁽¹⁾.

- (24) Komissiolla on otolliset mahdollisuudet tarkastella tiettyjä rajat ylittäviä uhkia, jotka saattavat vaikuttaa sisämarkkinoihin ja joita yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi tehokkaasti tunnistaa ja torjua. Sen vuoksi sen tehtäväksi olisi annettava rajat ylittäviin toimintoihin liittyvien riskien arvioinnin koordinoiminen. Tämän prosessin tehokkuuden kannalta on olennaista, että siihen osallistuvat alan asiantuntijat, kuten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen asiantuntijaryhmä sekä rahanpesun selvittelykeskusten ja tarvittaessa muiden unionin tason elinten edustajat. Tärkeänä tiedonlähteenä prosessissa ovat myös kansalliset riskiarviot ja kokemukset. Komission suorittaman rajat ylittävien riskien arvioinnin ei olisi sisällettävä henkilötietojen käsittelyä. Joka tapauksessa tietojen olisi oltava täysin anonymisoituja. Kansallisten ja unionin tietosuojaviranomaisten olisi osallistuttava arviointiin vain, jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin arvioinnilla on vaikutusta yksityishenkilöiden yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan.
- (25) Riskiarvioiden tulokset olisi tarvittaessa asetettava ilmoitusvelvollisten saataville hyvissä ajoin, jotta nämä voivat tunnistaa omat riskinsä sekä ymmärtää, hallita ja vähentää niitä.
- (26) Jotta riskit unionin tasolla voitaisiin tunnistaa ja niitä voitaisiin ymmärtää ja hallita paremmin ja niitä voitaisiin vähentää vielä enemmän, jäsenvaltioiden olisi lisäksi asetettava riskiarvioidensa tulokset toistensa, komission sekä pankkiviranomaisen, vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ja arvopaperimarkkinaviranomaisen, jäljempänä yhdessä 'Euroopan valvontaviranomaiset', saataville.
- (27) Tätä direktiiviä sovellettaessa on aiheellista ottaa huomioon sen soveltamisalaan kuuluvien pienempien ilmoitusvelvollisten ominaisuudet ja tarpeet sekä varmistaa kohtelu, joka on asianmukainen niiden erityistarpeiden ja liiketoiminnan luonteen kannalta.
- (28) Jotta unionin finanssijärjestelmän ja sisämarkkinoiden moitteeton toiminta voidaan suojata rahanpesulta ja terrorismin rahoitukselta, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat sellaisten kolmansien maiden määrittämistä, joiden kansallisissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmissä on strategisia puutteita, jäljempänä 'suuririskiset kolmannet maat'. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen uhkat ovat luonteeltaan muuttuvia teknologian ja rikollisten käytettävissä olevien keinojen jatkuvan kehittymisen myötä, mikä edellyttää, että oikeudellista kehystä mukautetaan nopeasti ja jatkuvasti suuririskisten kolmansien maiden osalta, jotta voidaan tehokkaasti puuttua olemassa oleviin riskeihin ja estää uusien riskien syntyminen. Komission olisi otettava huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan alan kansainvälisiltä järjestöiltä ja arvovaltaisilta tahoilta saatavat tiedot, kuten FATF:n julkiset lausumat, keskinäiset arviointikertomukset, yksityiskohtaiset arviointikertomukset ja julkaistut seurantakertomukset, ja tarvittaessa mukautettava arviointejaan niissä esitettyihin muutoksiin.
- (29) Jäsenvaltioiden olisi vähintäänkin säädettävä tehostetuista asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevista toimenpiteistä, joita ilmoitusvelvollisten on sovellettava suorittaessaan liiketoimia komission yksilöimien suuririskisten kolmansien maiden alueelle sijoittautuneiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa. Olisi kiellettävä myös tehtävien antaminen tällaisiin suuririskisiin kolmansiin maihin sijoittautuneille kolmansille osapuolille. Jos jotakin maata ei mainita luettelossa, tämän ei ilman muuta pitäisi tarkoittaa sitä, että sen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmät ovat tehokkaita, vaan tällaiseen maahan sijoittautuneita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä olisi arvioitava riskialttiuden perusteella.
- (30) Riski itsessään on luonteeltaan vaihteleva, ja muuttujat voivat yksinään tai yhdessä lisätä tai vähentää mahdollista riskiä, mikä puolestaan vaikuttaa siihen, mikä on ennalta ehkäisevien toimenpiteiden, kuten asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden, asianmukainen taso. Joissain tilanteissa olisi näin ollen sovellettava tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, kun taas toisissa tilanteissa yksinkertaistetut toimenpiteet saattavat riittää.
- (31) Olisi otettava huomioon, että eräissä tilanteissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on suurempi. Vaikka kaikkien asiakkaiden henkilöllisyys ja liiketoimintaprofiili olisi selvitettävä, on tapauksia, joissa tarvitaan erityisen perusteellisia menettelyjä asiakkaan tunnistamiseksi ja henkilöllisyyden todentamiseksi.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

- (32) Tämä koskee erityisesti suhteita henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet merkittävässä julkisessa tehtävässä unionissa tai kansainvälisellä tasolla, ja erityisesti suhteita henkilöihin, jotka ovat lähtöisin maista, joissa lahjonta on laajalle levinnyttä. Tällaiset liikesuhteet voivat aiheuttaa varsinkin rahoituslalle tuntuja maineeseen liittyviä ja oikeudellisia riskejä. Kansainvälisten lahjonnan torjuntatoimien vuoksi on myös perusteltua kiinnittää erityistä huomiota tällaisiin henkilöihin sekä soveltaa asianmukaisia tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä sellaisten henkilöiden osalta, jotka toimivat tai ovat toimineet merkittävässä julkisessa tehtävässä kotimaassa tai ulkomailla, sekä sellaisten henkilöiden osalta, jotka toimivat korkeassa asemassa kansainvälisissä järjestöissä.
- (33) Poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä koskevat vaatimukset ovat luonteeltaan ennalta ehkäiseviä eivätkä rikosoikeudellisia, eikä niitä olisi tulkittava siten, että kaikkia poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä pidetään rikolliseen toimintaan osallistuvina. Kieltäytyminen liikesuhteesta henkilön kanssa pelkästään sillä perusteella, että hän on poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, on tämän direktiivin ja tarkistettujen FATF:n suositusten kirjaimen ja hengen vastaista.
- (34) Ylemmän johdon hyväksynnän saamisen liikesuhteiden luomiselle ei olisi kaikissa tilanteissa merkittävä sitä, että hyväksyntä saadaan hallitukselta. Olisi oltava mahdollista, että tällaisen hyväksynnän antaa sellainen henkilö, jolla on riittävästi tietoa laitokseen kohdistuvasta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskistä sekä riittävä toimivalta tehdä laitokseen kohdistuvaan riskiin vaikuttavia päätöksiä.
- (35) Jotta voidaan välttää moninkertaiset asiakkaan tunnistamismenettelyt, jotka johtavat viivästyksiin ja tehostomuuteen liiketoiminnassa, olisi sopivia suojatoimia soveltaen sallittava, että ilmoitusvelvollisille esitellään sellaisia asiakkaita, joiden tunnistaminen on suoritettu muualla. Jos ilmoitusvelvollinen on antanut tehtävän kolmannelle osapuolelle, lopullisen vastuun asiakkaan tuntemisvelvollisuudesta olisi säilyttävä ilmoitusvelvollisella, jolle asiakas on esitelty. Kolmannella osapuolella tai henkilöllä, joka on esitelty asiakkaan, olisi myös oltava oma vastuunsa tämän direktiivin noudattamisesta, mukaan lukien velvollisuus ilmoittaa epäilyttävistä liiketoimista ja säilyttää tietoja, sikäli kuin sillä on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva asiakassuhde.
- (36) Kun on kyse sopimukseen perustuvasta asiamiessuhteesta tai ulkoistamisesta ilmoitusvelvollisten ja tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomien ulkopuolisten henkilöiden välillä, osana ilmoitusvelvollisia olevien asiamiesten tai ulkoistamispalveluiden tarjoajien kaikki velvollisuudet, jotka liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan, voivat johtua vain osapuolten välisestä sopimuksesta eivätkä tästä direktiivistä. Sen vuoksi tämän direktiivin noudattamisen olisi ensisijaisesti oltava ilmoitusvelvollisen velvollisuus.
- (37) Kaikki jäsenvaltiot ovat perustaneet tai niiden olisi perustettava toiminnallisesti riippumaton ja itsenäinen rahanpesun selvittelykeskus vastaanottamiensa tietojen keräämiseksi ja analysoimiseksi, jotta voidaan havaita epäilyttävien liiketoimien sekä niiden taustalla olevien rikollisten toimien väliset yhteydet rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Toiminnallisesti riippumattoman ja itsenäisen rahanpesun selvittelykeskuksen olisi merkittävä sitä, että selvittelykeskuksella on toimivalta ja valmiudet suorittaa tehtävänsä vapaasti, mukaan lukien mahdollisuus tehdä itsenäisesti päätös yksittäisten tietojen analysoinnista, pyytämisestä ja luovuttamisesta. Epäilyttävistä liiketoimista ja muista rahanpesuun, rahanpesun esirikoksiin ja terrorismin rahoitukseen liittyvistä tiedoista olisi ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskukselle, jonka olisi toimittava kansallisena keskusyksikkönä tietojen vastaanottamisessa, analysoinnissa ja analyysien tulosten luovuttamisessa toimivaltaisille viranomaisille. Kaikista epäilyttävistä liiketoimista, myös niiden erityksistä, olisi ilmoitettava liiketoimen suuruudesta riippumatta. Ilmoitettuihin tietoihin voi myös sisältyä kynnysarvon perusteella annettavia tietoja.
- (38) Poiketen epäilyttävien liiketoimien suorittamista koskevasta yleisestä kiellosta ilmoitusvelvollisten olisi voitava suorittaa epäilyttäviä liiketoimia ennen toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamista, jos liiketoimien suorittamatta jättäminen on mahdotonta tai todennäköisesti vaikeuttaisi yrityksiä jäljittää epäillyn rahanpesun tai terrorismin rahoituksen edunsaajia. Tämä ei kuitenkaan saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden hyväksymiin kansainvälisiin velvollisuuksiin jäädyttää viipymättä terroristien, terroristijärjestöjen ja terrorismin rahoittajien varat Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston asiaan liittyvien päätöslauselmien mukaisesti.
- (39) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus nimetä tarkoituksenmukainen itsesääntelyelin viranomaisiksi, jolle tiedot ensi vaiheessa toimitetaan rahanpesun selvittelykeskuksen asemasta. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan järjestelmä, jossa ilmoitus lähetetään ensi vaiheessa itsesääntelyelimelle, on tärkeä perusoikeuksien suojan tae, kun kyseessä ovat lakimiehiin sovellettavat ilmoitusvelvollisuudet. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä keinoista ja tavoista salassapitovelvollisuuden, luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojaamiseksi.
- (40) Jos jäsenvaltio päättää nimetä tällaisen itsesääntelyelimen, se voi sallia tai vaatia, että kyseinen elin ei toimita rahanpesun selvittelykeskukselle sellaisia tietoja, jotka kyseisen elimen edustamat henkilöt ovat saaneet joltakin

asiakkaaltaan tai jostakin asiakkaastaan selvittäessään asiakkaansa oikeudellista asemaa tai suorittaessaan kyseistä asiakasta koskevaa puolustus- tai edustamistehtävää oikeuskäsittelyssä tai oikeuskäsittelyyn liittyen, mukaan luettuna oikeuskäsittelyn käynnistämistä tai välttämistä koskeva neuvonta, riippumatta siitä, saadaanko tai hankitaanko tällaiset tiedot ennen käsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen.

- (41) Rahanpesuepäilyistä ilmoittaneet työntekijät ovat joissakin tapauksissa joutuneet uhkailun tai vihamielisten toimien kohteeksi. Vaikka tällä direktiivillä ei voida vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuskäsittelyihin, on keskeistä, että tästä asiasta säädetään rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmän tehokkuuden varmistamiseksi. Jäsenvaltioiden olisi tiedostettava tämä ongelma ja tehtävä voitavansa yksityishenkilöiden, myös ilmoitusvelvollisten työntekijöiden ja edustajien, suojaamiseksi tällaiselta uhkailulta tai vihamielisiltä toimilta ja annettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti tällaisille henkilöille asianmukaista suojelua, erityisesti mitä tulee heidän oikeuteensa henkilötietojensa suojaan sekä oikeuteensa saada tehokasta oikeussuojaa ja oikeudellista edustusta.
- (42) Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on saatettuna osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn unionin toimielimissä ja muissa elimissä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001⁽²⁾. Kaikki jäsenvaltiot tunnustavat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan olevan tärkeä yleistä etua koskeva asia. Tämä direktiivi ei rajoita rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaa, mukaan lukien neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS⁽³⁾, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä.
- (43) On tärkeää, että tämän direktiivin yhdenmukaistaminen tarkistettujen FATF:n suositusten kanssa toteutetaan noudattaen täysimääräisesti unionin oikeutta, erityisesti unionin tietosuojalainsäädäntöä, ja kunnioittaen perusoikeuksia, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjassa. Tiettyihin osiin tämän direktiivin täytäntöönpanossa liittyy tietojen keräämistä, analysointia, säilyttämistä ja luovuttamista. Tällainen henkilötietojen käsittely, edellyttäen että perusoikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti, olisi sallittava, mutta vain tässä direktiivissä säädettyissä tarkoituksissa ja tämän direktiivin edellyttämässä toimissa, joita ovat muun muassa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden toteuttaminen, jatkuva seuranta, epätavallisten ja epäilyttävien liiketoimien tutkiminen ja niistä ilmoittaminen, oikeushenkilön tai oikeudellisen järjestelyn tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön tunnistaminen, tietojen luovuttaminen toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä tietojen luovuttaminen luotto- ja finanssilaitosten ja muiden ilmoitusvelvollisten välillä. Ilmoitusvelvollisten suorittama henkilötietojen keruu ja sen jälkeinen käsittely olisi rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä tämän direktiivin vaatimusten täyttämiseksi, eikä henkilötietoja saisi edelleen käsitellä kyseisten tarkoitusten vastaisella tavalla. Erityisesti henkilötietojen edelleen käsittely kaupallisiin tarkoituksiin olisi ehdottomasti kiellettävä.
- (44) Tarkistetut FATF:n suositukset osoittavat, että jotta voidaan tehdä täysimääräistä yhteistyötä ja täyttää ripeästi toimivaltaisten viranomaisten tietopyynnöt rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten, ilmoitusvelvollisten olisi vähintään viiden vuoden ajan säilytettävä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden tuloksena saadut tiedot ja liiketoimia koskeva aineisto. Tämä säilytysaika olisi vahvistettava viideksi vuodeksi liikesuhteen tai yksittäisen liiketoimen päättymisestä, jotta vältetään erilaiset lähestymistavat ja voidaan täyttää henkilötietojen suojan ja oikeusvarmuuden vaatimukset. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin asian tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta koskevan arvioinnin jälkeen voitava sallia aineiston pidempi säilyttäminen tai vaatia sitä enintään viiden lisävuoden ajan, mikäli se on tarpeen rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämistä, paljastamista tai selvittämistä varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta meneillään oleviin rikostutkintoihin ja oikeudellisiin menettelyihin sovellettavien todistusaineistoa koskevien kansallisen rikoslain säännösten soveltamista. Jäsenvaltioiden olisi edellytettävä erityisten tietosuojan takeiden käyttöönottoa ja määritettävä, millä henkilöillä tai henkilöryhmillä taikka viranomaisilla olisi oltava yksinomainen pääsy säilytettyihin tietoihin.
- (45) Jotta varmistettaisiin asianmukainen ja tehokas oikeudenhoito sinä aikana, jolloin tämä direktiivi saatetaan osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä, ja jotta direktiivi liittyisi saumattomasti kansalliseen prosessioikeuteen, epäillyn rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämistä, paljastamista tai selvittämistä koskeviin ja

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

(3) Neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta (EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60).

jäsenvaltioissa tämän direktiivin voimaantulopäivänä meneillään oleviin oikeudellisiin menettelyihin liittyvät tiedot ja asiakirjat olisi säilytettävä viiden vuoden ajan tuosta ajankohdasta, ja tätä ajanjaksoa olisi voitava jatkaa vielä viidellä vuodella.

- (46) Tätä direktiiviä sovellettaessa käsiteltäviin henkilötietoihin sovelletaan rekisteröidyn tiedonsaantioikeuksia. Rekisteröidyn pääsy epäilyttävää liiketoimea koskevaan ilmoitukseen liittyviin tietoihin heikentäisi kuitenkin vakavasti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan vaikuttavuutta. Näin ollen voi olla perusteltua kohdistaa tähän oikeuteen direktiivin 95/46/EY 13 artiklan ja tarvittaessa asetuksen (EY) N:o 45/2001 20 artiklan mukaisia poikkeuksia ja rajoituksia. Rekisteröidyllä on oikeus pyytää, että direktiivin 95/46/EY 28 artiklassa tarkoitettu valvontaviranomainen tai tapauksen mukaan Euroopan tietosuojavaltuutettu tarkistaa tietojenkäsittelyn laillisuuden, minkä lisäksi hänellä on oikeus mainitun direktiivin 22 artiklassa tarkoitettuun oikeussuojakeinoon. Direktiivin 95/46/EY 28 artiklassa tarkoitettu valvontaviranomainen voi myös toimia viran puolesta. Valvontaviranomaisen olisi voitava ilmoittaa rekisteröidylle, että se on suorittanut kaikki tarpeelliset todentamiset, sekä kyseessä olevan tietojenkäsittelyn lainmukaisuutta koskevat tulokset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiedonsaantioikeutta koskevien rajoitusten soveltamista.
- (47) Henkilöt, jotka vain muuntavat paperimuodossa olevia asiakirjoja sähköiseen muotoon ja toimivat sopimussuhteessa luotto- tai finanssilaitokseen, ja henkilöt, jotka antavat luotto- tai finanssilaitosten käyttöön ainoastaan viesti- tai muita tukijärjestelmiä varojen siirtämistä varten taikka määritys- ja toteutusjärjestelmiä, eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (48) Rahanpesu ja terrorismin rahoitus ovat kansainvälisiä ongelmia, ja niiden torjunnan pitäisi olla maailmanlaajuisia. Jos unionin luotto- ja finanssilaitoksilla on sivuliikkeitä tai tytäryrityksiä sellaisissa kolmansissa maissa, joissa vaatimukset tällä alalla eivät ole yhtä tiukkoja kuin jäsenvaltioissa, niiden olisi sovellettava näihin sivuliikkeisiin ja tytäryrityksiin unionin sääntöjä tai ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille, jos näiden sääntöjen noudattaminen ei ole mahdollista, jotta voidaan välttää se, että saman laitoksen tai konsernin sisällä sovelletaan hyvin erilaisia sääntöjä.
- (49) Ilmoitusvelvollisten olisi saatava palautetta epäilyttäviä liiketoimia koskevien ilmoitustensa hyödyllisyydestä ja jatkotoimista siinä määrin kuin on se on mahdollista. Jotta tämä olisi mahdollista ja jotta jäsenvaltioiden rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmien tehokkuutta voitaisiin tarkastella, jäsenvaltioiden olisi laadittava asiaan liittyviä tilastoja ja parannettava niiden laatua. Unionin tasolla kerättyjen tilastotietojen laadun ja johdonmukaisuuden parantamiseksi komission olisi seurattava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan tilannetta unionin laajuisesti ja julkaistava säännöllisesti katsauksia.
- (50) Jos jäsenvaltio edellyttää alueelleen muussa muodossa kuin sivuliikkeenä sijoittautuneilta sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoilta ja maksupalveluntarjoajilta, joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, että ne nimittävät keskitetyn yhteyspisteen sen alueelle, sen olisi voitava vaatia, että tällainen nimittävän laitoksen puolesta toimiva keskitetty yhteyspiste varmistaa toimipaikkojen noudattavan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä. Jäsenvaltion olisi myös varmistettava, että tämä vaatimus on oikeasuhteinen eikä ylitä sitä, mikä on tarpeen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen noudattamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi, myös vastaavaa valvontaa helpottamalla.
- (51) Kun kyseessä ovat valuutanvaihtotoimistot, sekinlunastustoimistot, trusti- tai yrityspalvelujen tarjoajat taikka rahapelipalvelujen tarjoajat, toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat tällaisten yhteisöjen liiketoimintaa, sekä tällaisten yhteisöjen tosiasialliset omistajat ja edunsaajat ovat sopivia ja luotettavia. Henkilön sopivuuden ja luotettavuuden määrittämiseen käytettävissä perusteissa olisi vähintään otettava huomioon, että tällaisten yhteisöjen johtajia tai tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia on estettävä käyttämästä niitä rikolliseen tarkoitukseen.
- (52) Jos ilmoitusvelvollisella on toimipaikkoja toisessa jäsenvaltiossa, mukaan lukien asiamiesverkoston kautta, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi oltava vastuussa sen valvomisesta, että ilmoitusvelvollinen soveltaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia konsernin toimintaperiaatteita ja menettelyjä. Tähän voi kuulua toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden toimipaikkojen toimiloihin tehtäviä käyntejä. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja ilmoitettava tälle kaikista seikoista, jotka voisivat vaikuttaa niiden arviointiin siitä, noudattaako toimipaikka vastaanottavan jäsenvaltion rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä.

- (53) Jos ilmoitusvelvollisella on toimipaikkoja toisessa jäsenvaltiossa, mukaan lukien sellaisten asiamiesten tai henkilöiden verkoston kautta, jotka luovuttavat sähköistä rahaa direktiivin 2009/110/EY 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen vastaa siitä, että toimipaikka noudattaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä, muun muassa suorittamalla tarvittaessa tarkastuksia toimitiloissa ja valvontaa niiden ulkopuolella sekä toteuttamalla asianmukaisia ja oikeasuhteisia toimenpiteitä, jos näitä vaatimuksia vakavalla tavalla rikotaan. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja ilmoitettava tälle kaikista seikoista, jotka voisivat vaikuttaa tämän suorittamaan arviointiin siitä, miten ilmoitusvelvollinen soveltaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia konsernin toimintaperiaatteita ja menettelyjä. Jotta voidaan lopettaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen vakava rikkominen, joka vaatii välittömiä korjaavia toimenpiteitä, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava soveltaa asianmukaisia ja oikeasuhteisia väliaikaisia korjaavia toimenpiteitä, joita voidaan samankaltaisissa tapauksissa soveltaa niiden toimivallan piiriin kuuluviin ilmoitusvelvollisiin, tällaisiin vakaviin laiminlyönteihin puuttumiseksi tarvittaessa kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen avustuksella tai yhteistyössä sen kanssa.
- (54) Koska rahanpesu ja terrorismin rahoitus on luonteeltaan kansainvälistä toimintaa, rahanpesun selvittelykeskusten välinen koordinointi ja yhteistyö on äärimmäisen tärkeää. Jotta tällaista koordinointia ja yhteistyötä voidaan parantaa ja ennen kaikkea jotta voidaan varmistaa, että epäilyttävistä liiketoimista tehdyt ilmoitukset saavuttavat sen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskuksen, jossa ilmoituksesta olisi eniten hyötyä, tässä direktiivissä vahvistetaan asiasta yksityiskohtaiset säännöt.
- (55) EU:n rahanpesun selvittelykeskusten foorumi on epävirallinen ryhmä, joka koostuu rahanpesun selvittelykeskusten edustajista ja joka on ollut aktiivinen vuodesta 2006; sen tarkoituksena on helpottaa rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä ja käydä keskustelua yhteistyöhön liittyvistä asioista, kuten tehokkaasta yhteistyöstä rahanpesun selvittelykeskusten kesken sekä rahanpesun selvittelykeskusten ja kolmansien maiden rahanpesun selvittelykeskusten välillä, rajat ylittävien tapausten yhteisestä analysoinnista sekä eri suuntauksista ja tekijöistä, jotka ovat olennaisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien arvioinnissa kansallisella ja ylikansallisella tasolla.
- (56) Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kansainvälisen luonteen vuoksi on erityisen tärkeää parantaa rahanpesun selvittelykeskusten välistä tietojenvaihtoa unionissa. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava käyttämään tietojenvaihdossa turvallisia välineitä, etenkin hajautettua FIU.net-tietokoneverkkoa, jäljempänä 'FIU.net-verkko', tai sen seuraajaa sekä FIU.net-verkon tarjoamia tekniikoita. Rahanpesun selvittelykeskuksille olisi sallittava rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen liittyvien tietojen alustava vaihto analysointia varten silloin, kun tietoja ei edelleen käsitellä tai välitetä edelleen, jollei tällainen tietojenvaihto ole kansallisen lainsäädännön peruseriaatteiden vastaista. Tietojenvaihdon sellaisissa tapauksissa, jotka rahanpesun selvittelykeskukset ovat määritelleet mahdollisesti verorikoksiin liittyviksi, ei olisi rajoitettava neuvoston direktiivin 2011/16/EU⁽¹⁾ taikka verotusalan tietojenvaihtoa ja hallinnollista yhteistyötä koskevien kansainvälisten normien mukaista tietojenvaihtoa verotuksen alalla.
- (57) Jotta ilmoitusvelvolliset voivat vastata rahanpesun selvittelykeskusten tiedusteluihin kaikilta osin ja ilman aiheutonta viivytystä, niillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät, joiden avulla ne pääsevät turvallisia ja luottamuksellisia kanavia myöten rajoituksetta ja ajallaan tietoihin, jotka koskevat liikesuhteita, joita niillä on tai on ollut määrättyjen henkilöiden kanssa. Unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltiot voisivat esimerkiksi harkita sellaisten pankkirekisterijärjestelmien tai sähköisten tietojenhakujärjestelmien käyttöönottoa, joiden avulla rahanpesun selvittelykeskukset pääsevät pankkitilejä koskeviin tietoihin, tarvittaessa ilman oikeusviranomaisen päätöstä. Jäsenvaltiot voisivat myös harkita sellaisten mekanismien käyttöönottoa, joilla varmistetaan, että toimivaltaisilla viranomaisilla on käytössään menettelyt varojen selvittämiseksi ilman, että siitä ilmoitetaan omistajalle etukäteen.
- (58) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava toimivaltaisilla viranomaisillaan huolehtimaan ripeästi, rakentavasti ja tehokkaasti mahdollisimman laajasta tämän direktiivin soveltamiseksi tehtävästä rajat ylittävästä yhteistyöstä, sanotun kuitenkin rajoittamatta rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevien sääntöjen ja menettelyjen soveltamista. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että niiden rahanpesun selvittelykeskukset vaihtavat vapaasti, omasta aloitteestaan tai pyynnöstä tietoja kolmansien maiden rahanpesun selvittelykeskusten kanssa, ottaen huomioon unionin oikeuden ja rahanpesun selvittelykeskusten Egmont-ryhmän laatimat tietojenvaihtoa koskevat periaatteet.
- (59) Koska rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunta on tärkeää, jäsenvaltioiden olisi säädettävä kansallisessa lainsäädännössään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten noudattamisen laiminlyönnistä. Jäsenvaltioissa on nykyisin käytössä monenlaisia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä, joita voidaan määrätä keskeisten ennalta ehkäisevien säännösten rikkomisesta. Tämä moninaisuus saattaisi olla haitaksi

(1) Neuvoston direktiivi 2011/16/EU, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta (EUVL L 64, 11.3.2011, s. 1).

rahanpesua ja terrorismin rahoitusta torjuvissa toimissa, ja unionin toimet ovat vaarassa pirstoutua. Tässä direktiivissä olisi näin ollen säädettävä useista erilaisista jäsenvaltioiden hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä sellaisten tilanteiden varalta, joissa vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti rikotaan vaatimuksia, jotka koskevat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, tietojen säilytystä, epäilyttäviä liiketoimista ilmoittamista ja ilmoitusvelvollisten sisäisiä tarkastuksia. Näiden seuraamusten ja toimenpiteiden valikoiman olisi oltava riittävän laaja, jotta jäsenvaltiot ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon ilmoitusvelvollisten, etenkin luotto- ja finanssilaitosten ja muiden ilmoitusvelvollisten, väliset erot, jotka koskevat niiden kokoa, ominaisuuksia ja liiketoiminnan luonnetta. Saattaessaan tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että *ne bis in idem* -periaatetta ei rikota, kun määrätään hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä tämän direktiivin mukaisesti ja rikosoikeudellisia seuraamuksia kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

- (60) Jotta voidaan arvioida sellaisten henkilöiden soveltuvuutta, jotka ovat johtotehtävissä tai muuten käyttävät määräsvaltaa ilmoitusvelvollisissa, olisi vaihdettava kaikenlaisia rikostuomioita koskevia tietoja neuvoston puitepäätöksen 2009/315/YOS⁽¹⁾ ja neuvoston päätöksen 2009/316/YOS⁽²⁾, sellaisina kuin ne ovat saatettuna osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä muiden kansallisen lainsäädännön asiaan liittyvien säännösten mukaisesti.
- (61) Finanssipalveluiden teknisillä sääntelystandardeilla olisi varmistettava johdonmukainen yhdenmukaistaminen sekä tallettajien, sijoittajien ja kuluttajien riittävä suoja kaikkialla unionissa. Koska Euroopan valvontaviranomaisilla on pitkälle menevää erityisasiantuntemusta, olisi tehokasta ja asianmukaista antaa niiden tehtäväksi laatia komissiolle toimitettavat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joihin ei liity poliittisia valintoja.
- (62) Komission olisi hyväksyttävä Euroopan valvontaviranomaisten tämän direktiivin mukaisesti laatimat teknisten sääntelystandardien luonnokset delegoiduilla säädöksillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan nojalla sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.
- (63) Koska direktiiveihin 2005/60/EY ja 2006/70/EY olisi tämä direktiivi huomioon ottaen tarpeen tehdä tuntuvia muutoksia, ne olisi selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi yhdistettävä ja korvattava.
- (64) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli rahoitusjärjestelmän suojelemista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen, paljastamisen ja selvittämisen keinoin, koska jäsenvaltioiden yksittäiset toimenpiteet niiden rahoitusjärjestelmien suojelemiseksi voisivat olla sisämarkkinoiden toiminnan sekä oikeusvaltioperiaatteen ja unionin yleisen järjestyksen perusteiden kannalta soveltumattomia, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (65) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, erityisesti oikeus yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, oikeus henkilötietojen suojaan, elinkeinovapaus, syrjintäkielto ja oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen, syyttömyys-olettama sekä oikeus puolustukseen.
- (66) Perusoikeuskirjan 21 artiklassa kielletään kaikenlainen syrjintä, ja jäsenvaltioiden on sen mukaisesti varmistettava, että tämä direktiivi pannaan täytäntöön syrjimättömästi, kun kyse on asiakkaan tuntemisvelvollisuuden yhteydessä tehtävistä riskiarvioista.
- (67) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁽³⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, josta käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjät pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (68) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 4 päivänä heinäkuuta 2013⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Neuvoston puitepätös 2009/315/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä (EUVL L 93, 7.4.2009, s. 23).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2009/316/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) perustamisesta puitepäätöksen 2009/315/YOS 11 artiklan mukaisesti (EUVL L 93, 7.4.2009, s. 33).

⁽³⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁽⁴⁾ EUVL C 32, 4.2.2014, s. 9.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 JAKSO

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

1. Tällä direktiivillä pyritään estämään unionin rahoitusjärjestelmän käyttö rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesu ja terrorismin rahoitus on kiellettyä.
3. Tässä direktiivissä rahanpesuna pidetään seuraavaa toimintaa, jos sitä harjoitetaan tahallisesti:
  - a) varojen muuntaminen tai siirtäminen tietoisena siitä, että ne on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan, tarkoituksena salata tai peittää niiden laiton alkuperä tai auttaa tällaisen toiminnan harjoittamiseen osallistuvaa henkilöä välttämään toimintansa oikeudellisia seuraamuksia;
  - b) varojen todellisen luonteen, alkuperän, sijainnin, niistä määräämisen, niiden liikkeiden, niitä koskevien oikeuksien tai niiden omistajan salaaminen tai peittely tietoisena siitä, että kyseiset varat on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan;
  - c) varojen hankkiminen, hallussa pitäminen tai käyttö tietoisena niiden vastaanottohetkellä siitä, että ne on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan;
  - d) mihin tahansa a, b ja c alakohdassa tarkoitettuun toimintaan osallistuminen tai sellaista toimintaa koskeva yhteenliittyminen, yritys ja avunanto, yllytys, suosiminen ja neuvominen.
4. Rahanpesun on katsottava olevan kyseessä silloinkin, kun pesun kohteena olevat varat ovat saaneet alkunsa toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan alueella suoritetuista toimista.
5. Tässä direktiivissä 'terrorismin rahoituksella' tarkoitetaan varojen antamista tai keräämistä eri tavoin suoraan tai välillisesti, kun sen tarkoituksena on tai kun se tapahtuu tietoisena siitä, että varat käytetään kokonaan tai osittain neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS⁽¹⁾ 1–4 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin.
6. Tietoisuus, tahallisuus tai tarkoitus, jota 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen toimien tunnusmerkistössä edellytetään, voidaan todeta objektiivisten tosiseikkojen perusteella.

2 artikla

1. Tätä direktiiviä sovelletaan seuraaviin ilmoitusvelvollisiin:
  - 1) luottolaitokset;
  - 2) finanssilaitokset;
  - 3) seuraavat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt näiden harjoittaessa ammattitoimintaa:
    - a) tilintarkastajat, ulkopuoliset kirjanpitäjät ja veroneuvojat;
    - b) notaarit ja muut itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, jos nämä joko toimivat asiakkaansa puolesta tai lukuun taloudelliseen toimintaan tai kiinteään omaisuuteen liittyvissä liiketoimissa taikka osallistuvat asiakkaansa puolesta seuraavien liiketoimien suunnitteluun tai suorittamiseen:
      - i) kiinteän omaisuuden tai liiketoimintayksiköiden ostaminen ja myyminen;
      - ii) asiakkaan rahavarojen, arvopapereiden tai muiden varojen hoitaminen;
      - iii) pankki-, säästö- tai arvopaperitilien avaaminen tai hoitaminen;

⁽¹⁾ Neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, terrorismin torjumisesta (EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3).

- iv) yhtiöiden perustamista, toimintaa tai hallinnointia varten tarvittavien varojen järjestely;
- v) trustien, yhtiöiden, säätiöiden tai vastaavien rakenteiden perustaminen tai johtaminen taikka niiden toiminnasta vastaaminen;
- c) trusti- tai yrityspalvelujen tarjoajat, jotka eivät kuulu a tai b alakohdan soveltamisalaan;
- d) kiinteistövälittäjät;
- e) muut tavarakauppaa käyvät henkilöt, jos maksu suoritetaan tai vastaanotetaan käteisenä ja sen suuruus joko yhtenä suorituksena tai useina suorituksina, jotka näyttävät olevan toisiinsa kytkeytyneitä, on yhteensä vähintään 10 000 euroa;
- f) rahapelipalvelujen tarjoajat.

2. Jäsenvaltiot voivat asianmukaisen riskiarvion jälkeen päättää sulkea eräiden rahapelipalvelujen tarjoajat, lukuun ottamatta kasinoita, kokonaan tai osittain tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten soveltamisalan ulkopuolelle näiden palvelujen luonteesta ja, soveltuvin osin, toiminnan laajuudesta johtuvan todistetun alhaisen riskin vuoksi.

Jäsenvaltioiden on arvioitava riskiarvioidensa yhtenä osatekijänä palveluihin liittyvien suoritusten haavoittuvuutta, myös käytettyjen maksumenetelmien osalta.

Jäsenvaltioiden on riskiarvioissaan ilmoitettava, miten ne ovat ottaneet huomioon komission 6 artiklan nojalla laatimissa kertomuksissa esitetyt asiaankuuluvat havainnot.

Jäsenvaltion on ilmoitettava ensimmäisen alakohdan nojalla tekemästään päätöksestä komissiolle ja liitettävä päätökseen erityiseen riskiarvioon perustuvat perustelut. Komissio ilmoittaa kyseisestä päätöksestä muille jäsenvaltioille.

3. Jäsenvaltiot voivat päättää, että henkilöt, jotka harjoittavat satunnaisesti tai hyvin rajallisesti sellaista taloudellista toimintaa, jossa rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski on pieni, eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) taloudellinen toiminta on vähäistä absoluuttisina lukuina;
- b) taloudellinen toiminta on vähäistä liiketoimien perusteella;
- c) taloudellinen toiminta ei ole tällaisten henkilöiden pääasiallista toimintaa;
- d) taloudellinen toiminta on oheistoimintaa, joka liittyy suoraan tällaisten henkilöiden pääasialliseen toimintaan;
- e) tällaisten henkilöiden pääasiallinen toiminta ei ole 1 kohdan 3 alakohdan a–d alakohdassa tai f alakohdassa tarkoitettua toimintaa;
- f) taloudellista toimintaa tarjotaan ainoastaan tällaisten henkilöiden pääasiallisen toiminnan asiakkaille eikä sitä tarjota yleisesti yleisölle.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta henkilöihin, jotka harjoittavat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY⁽¹⁾ 4 artiklan 13 kohdassa määriteltyä rahansiirtotoimintaa.

4. Sovelletaessa 3 kohdan a alakohtaa jäsenvaltioiden on edellytettävä, että taloudellisen toiminnan kokonaisliikvaihto ei ylitä riittävän alhaalle asetettua kynnysarvoa. Kynnysarvo on vahvistettava kansallisella tasolla taloudellisen toiminnan tyyppin mukaan.

5. Sovelletaessa 3 kohdan b alakohtaa jäsenvaltioiden on sovellettava enimmäismääräksi asetettua kynnysarvoa asiakasta ja yksittäistä liiketoimea kohden riippumatta siitä, suoritetaanko liiketoimi yhdellä kertaa vai useina erillisinä suorituksina, jotka näyttävät olevan kytkeytyneitä toisiinsa. Enimmäismääräksi asetettu kynnysarvo on vahvistettava kansallisella tasolla taloudellisen toiminnan tyyppin mukaan. Sen on oltava riittävän alhainen sen varmistamiseksi, että kyseiset liiketoimityypit ovat epäkäytännöllinen ja tehoton keino pestä rahaa tai rahoittaa terrorismia, eikä se saa olla korkeampi kuin 1 000 euroa.

6. Sovelletaessa 3 kohdan c alakohtaa jäsenvaltioiden on edellytettävä, että taloudellisen toiminnan liikevaihto ei ylitä viittä prosenttia kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kokonaisliikvaihdosta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta (EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1).

7. Kun jäsenvaltiot arvioivat rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskiä tätä artiklaa sovellettaessa, niiden on kiinnitettävä erityistä huomiota kaikkeen taloudelliseen toimintaan, joka on luonteeltaan sellaista, että sen käyttöä tai väärinkäyttöä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen pidetään erityisen todennäköisenä.

8. Jäsenvaltion 3 kohdan nojalla tekemissä päätöksissä on ilmoitettava syyt, joihin ne perustuvat. Jäsenvaltio voi päättää kumota tällaiset päätökset, jos olosuhteet muuttuvat. Jäsenvaltion on ilmoitettava kyseisistä päätöksistä komissiolle. Komissio ilmoittaa tällaisista päätöksistä muille jäsenvaltioille.

9. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön riskiperusteiset valvontatoimet tai toteutettava muut riittävät toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei tämän artiklan mukaisiin päätöksiin perustuvia poikkeuksia käytetä väärin.

3 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'luottolaitoksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 575/2013⁽¹⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta, mukaan luettuina kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdan 17 alakohdassa määritellyt unionissa sijaitsevat sivuliikkeet, riippumatta siitä, sijaitseeko sen kotipaikka unionin alueella tai kolmannessa maassa;
- 2) 'finanssilaitoksella'
  - a) yritystä, joka ei ole luottolaitos ja joka harjoittaa yhtä tai useampaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU⁽²⁾ liitteessä I olevassa 2–12 kohdassa sekä 14 ja 15 kohdassa lueteltua toimintaa, valuutanvaihtotoimistojen toiminta mukaan lukien;
  - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY⁽³⁾ 13 artiklan 1 kohdassa määriteltyä vakuutusyritystä, siltä osin kuin se harjoittaa kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa henkivakuutus toimintaa;
  - c) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁽⁴⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä;
  - d) yhteissijoitusyritystä, joka pitää osuuksiaan tai osakkeitaan kaupan;
  - e) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY⁽⁵⁾ 2 artiklan 5 kohdassa määriteltyä vakuutusedustajaa, jos tämä tarjoaa henkivakuutuspalveluja ja muita sijoituksiin liittyviä palveluja, lukuun ottamatta mainitun artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja sidoksissa olevia vakuutusedustajia;
  - f) a–e alakohdassa tarkoitettujen finanssilaitosten unionissa sijaitsevia sivuliikkeitä, riippumatta siitä, sijaitseeko finanssilaitoksen kotipaikka jäsenvaltiossa vai kolmannessa maassa;
- 3) 'varoilla' kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta sekä kaikenmuotoisia oikeudellisia todistuksia tai asiakirjoja, myös sähköisiä tai digitaalisia, jotka ovat osoituksena tällaisten varojen omistuksesta tai osuudesta niihin;
- 4) 'rikollisella toiminnalla' kaikenlaista rikollista osallistumista seuraavien vakavien rikosten tekemiseen:
  - a) puitepäätöksen 2002/475/YOS 1–4 artiklassa säädetyt teot;
  - b) huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan vuonna 1988 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen a kohdassa tarkoitettut rikokset;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutus toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY, annettu 9 päivänä joulukuuta 2002, vakuutusedustuksesta (EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3).

- c) neuvoston yhteisen toiminnan 98/733/YOS ⁽¹⁾ 1 artiklassa määritelty rikollisjärjestöjen toiminta;
- d) Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen ⁽²⁾ 1 artiklan 1 kohdassa ja 2 artiklan 1 kohdassa määritellyt petokset, ainakin törkeät petokset, jotka vaikuttavat unionin taloudellisiin etuihin;
- e) lahjonta;
- f) kaikki rikokset, välittömiin ja välillisiin veroihin liittyvät jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä määritellyt verorikokset mukaan luettuina, joista voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vankeusrangaistus tai muu vapaudenrajoituksen käsittävä seuraamus, tai niiden valtioiden osalta, joiden oikeusjärjestelmässä on rikosten osalta vähimmäiskynnys, kaikki rikokset, joista voi vähimmillään seurata yli kuuden kuukauden pituinen vankeusrangaistus tai muu vapaudenrajoituksen käsittävä seuraamus;
- 5) 'itsesääntelyelimellä' elintä, joka edustaa ammatinharjoittajia ja sääntelee heidän toimintaansa, suorittaa tiettyjä valvonta- tai seurantatehtäviä ja varmistaa ammatinharjoittajia koskevien sääntöjen noudattamisen;
- 6) 'tosiasiallisella omistajalla ja edunsaajalla' yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka viime kädessä omistaa asiakkaan tai käyttää siinä määräysvaltaa, ja/tai yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, jonka lukuun liiketoimi suoritetaan tai toimintaa harjoitetaan; tosiasiallisella omistajalla ja edunsaajalla tarkoitetaan ainakin seuraavia:
- a) yhteisöjen osalta
- i) yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka viime kädessä omistaa oikeushenkilön tai jonka määräysvallassa oikeushenkilö viime kädessä on siten, että luonnollinen henkilö omistaa suoraan tai välillisesti riittävän prosentuaalisen osuuden oikeushenkilön osakkeista tai äänioikeuksista tai omistusosuudesta, haltijaosakkeet mukaan luettuina, tai käyttää määräysvaltaa muilla keinoin, kun kyseessä ei ole säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteena oleva yhtiö, joka kuuluu unionin oikeuden mukaisten sellaisten tiedonantovelvollisuuksien tai vastaavien kansainvälisten normien soveltamisalaan, joilla varmistetaan omistajaa koskevien tietojen riittävä avoimuus.
- Osoituksena suorasta omistuksesta on se, että luonnollisella henkilöllä on 25 prosentin ja yhden osakkeen osakkeenomistus tai yli 25 prosentin omistusosuus asiakkaasta. Osoituksena välillisestä omistuksesta on se, että yhteisöllä, joka on yhden tai useamman luonnollisen henkilön määräysvallassa, taikka useilla yhteisöillä, jotka ovat saman yhden tai useamman luonnollisen henkilön määräysvallassa, on 25 prosentin ja yhden osakkeen osakkeenomistus tai yli 25 prosentin omistusosuus asiakkaasta. Tämän soveltamisella ei kuitenkaan rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta päättää, että pienempi prosenttiosuus voi olla osoituksena omistuksesta tai määräysvallasta. Määräysvallan käyttäminen muilla keinoin voidaan määrittää muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ⁽³⁾ 22 artiklan 1–5 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti;
- ii) yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka kuuluu ylempään johtoon, jos kaikkien mahdollisten keinojen käyttämisen jälkeen ja edellyttäen, ettei epäilykselle ole perusteita, i alakohdassa tarkoitettua henkilöä ei ole määritetty tai jos on epäilyksiä siitä, onko tunnistettu yksi tai useampi henkilö tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja, ilmoitusvelvollisten on pidettävä kirjaa i alakohdan ja tämän alakohdan mukaisen tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan määrittämiseksi toteutetuista toimista;
- b) trustien osalta
- i) perustajaa;
- ii) trustin omaisuudenhoitajaa tai omaisuudenhoitajia;
- iii) mahdollista suojelijaa;
- iv) edunsaajia tai, jos oikeudellisen järjestelyn tai oikeushenkilön edunsaajia ei ole vielä vahvistettu, niitä henkilöryhmiä, joiden pääasiallista etua silmällä pitäen oikeudellinen järjestely tai oikeushenkilö on perustettu tai toimii;
- v) mitä tahansa muuta luonnollista henkilöä, joka viime kädessä käyttää trustin osalta määräysvaltaa suoran tai välillisen omistuksen kautta tai muilla keinoin;

⁽¹⁾ Yhteinen toiminta 98/733/YOS 21 päivältä joulukuuta 1998, jonka neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella, rikollisjärjestöön osallistumisen kriminalisoinnista Euroopan unionin jäsenvaltioissa (EYVL L 351, 29.12.1998, s. 1).

⁽²⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 49.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- c) oikeushenkilöiden, kuten säätiöiden, ja trustien kaltaisten oikeudellisten järjestelyjen osalta yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä, joka on vastaavassa tai samankaltaisessa asemassa kuin b alakohdassa tarkoitetut henkilöt;
- 7) 'trusti- tai yrityspalvelujen tarjoajalla' henkilöä, joka liiketoimintanaan tarjoaa kolmansille osapuolille jotakin seuraavista palveluista:
- a) yhtiöiden tai muiden oikeushenkilöiden perustaminen;
  - b) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan johtajana tai yhtiöoikeudellisesti vastuullisena henkilönä (company secretary) yhtiössä, yhtiökumppanina henkilöyhtiössä tai samankaltaisessa asemassa muussa oikeushenkilössä;
  - c) kotipaikan, yritys- tai postiosoitteen, hallinnollisen osoitteen tai muiden vastaavien palvelujen tarjoaminen yhtiölle, henkilöyhtiölle tai muulle oikeushenkilölle taikka oikeudelliselle järjestelylle;
  - d) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan express trust -järjestelyn tai oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn omaisuudenhoitajana;
  - e) toimiminen tai toisen henkilön järjestäminen toimimaan hallintarekisteröinnin hoitajana toisen henkilön puolesta, kun kyseessä ei ole säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteena oleva yhtiö, joka kuuluu unionin oikeuden mukaisten tiedonantovelvollisuuksien tai vastaavien kansainvälisten normien soveltamisalaan;
- 8) 'kirjeenvaihtajasuhteella'
- a) toimintaa, jossa yksi pankki kirjeenvaihtajana tarjoaa vastapuolena olevalle toiselle pankille pankkipalveluja, kuten käyttötilin tai muun passiivitilin ja siihen liittyviä palveluja, kuten kassanhallintaa, kansainvälistä varainsiirtoa, sekkien lunastusta, maksujenvälitystilejä ja valuutanvaihtopalveluja;
  - b) luottolaitosten välisiä, finanssilaitosten välisiä sekä luotto- ja finanssilaitosten välisiä suhteita, muun muassa suhteita, joissa kirjeenvaihtajalaitos tarjoaa vastaanottajalaitokselle samankaltaisia palveluja, ja suhteita, jotka on perustettu arvopaperikauppaa tai varainsiirtoa varten;
- 9) 'poliittisesti vaikutusvaltaisella henkilöllä' luonnollista henkilöä, joka toimii tai on toiminut merkittävässä julkisissa tehtävissä ja joita ovat muun muassa seuraavat:
- a) valtionpäämiehet, hallitusten päämiehet, ministerit sekä vara- ja apulaisministerit;
  - b) parlamenttien ja niiden kaltaisten lainsäädäntöelinten jäsenet;
  - c) poliittisten puolueiden johtoelinten jäsenet;
  - d) korkeimpien oikeuksien, perustuslakituomioistuinten tai muiden sellaisten korkean tason lainkäyttöelinten jäsenet, joiden päätöksiin ei voida hakea muutosta, poikkeustapauksia lukuun ottamatta;
  - e) tilintarkastustuomioistuinten tai keskuspankkien johtokuntien jäsenet;
  - f) suurlähettiläät, asiantuntijat sekä puolustusvoimien korkea-arvoiset upseerit;
  - g) valtion omistamien yritysten hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenet;
  - h) kansainvälisen järjestön johtajat, varajohtajat ja johtokunnan tai vastaavan jäsenet.
- Minkään a–h alakohdassa tarkoitetun poliittisen tehtävän ei katsota käsittävän keskitason tai sitä alemman tason virkamiehiä;
- 10) 'perheenjäsenillä'
- a) poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön aviopuolisoa tai aviopuolisoon rinnastettavissa olevaa henkilöä;
  - b) poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön lapsia ja näiden aviopuolisoja tai aviopuolisoon rinnastettavissa olevia henkilöitä;
  - c) poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön vanhempia;

- 11) 'läheisiksi yhtiökumppaneiksi tiedetyillä henkilöillä'
  - a) luonnollisia henkilöitä, joiden tiedetään olevan oikeushenkilöiden tai oikeudellisten järjestelyjen tosiasiallisia yhteisomistajia ja edunsaajia tai joilla tiedetään olevan mikä tahansa muu läheinen liikesuhde poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön kanssa;
  - b) luonnollisia henkilöitä, jotka ovat sellaisen oikeushenkilön tai oikeudellisen järjestelyn tosiasiallisia yksinomistajia ja edunsaajia, josta tiedetään, että se on perustettu poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön tosiasialliseksi eduksi;
- 12) 'ylemmällä johdolla' virkamiestä tai työntekijää, jolla on riittävästi tietoa laitokseen kohdistuvasta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskistä ja riittävästi toimivaltaa tehdä siihen kohdistuvaan riskiin vaikuttavia päätöksiä ja jonka ei kaikissa tapauksissa tarvitse olla hallituksen jäsen;
- 13) 'liikesuhteella' liiketoiminnallista, ammatillista tai kaupallista suhdetta, joka on yhteydessä ilmoitusvelvollisen ammatilliseen toimintaan ja jonka otaksutaan yhteydenottohetkellä olevan pysyvä;
- 14) 'rahapelipalveluilla' palveluja, joihin liittyy sellaisen panoksen asettaminen rahapeleissä, jolla on rahallista arvoa, mukaan luettuina rahapelit, joissa taidolla on osuutensa, kuten arpajaiset, kasinopelit, pokeripelit ja vedonlyöntitoiminta, ja joita tarjotaan fyysisessä paikassa tai millä tahansa keinoin etäpalveluina, sähköisessä muodossa tai muun viestintää helpottavan tekniikan avulla ja palvelujen vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä;
- 15) 'konsernilla' yritysten ryhmää, johon kuuluu emoyritys, sen tytäryritykset ja yritykset, joissa emoyrityksellä tai sen tytäryrityksillä on omistusyhteys, sekä yrityksiä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa direktiivin 2013/34/EU 22 artiklassa tarkoitetulla tavalla;
- 16) 'sähköisellä rahalla' sähköistä rahaa siten kuin se on määritelty direktiivin 2009/110/EY 2 artiklan 2 kohdassa;
- 17) 'pöytälaatikkopankilla' luotto- tai finanssilaitosta taikka luotto- tai finanssilaitoksen suhteen vastaavaa toimintaa harjoittavaa laitosta, joka on perustettu sellaisella lainkäyttöalueella, jolla sillä ei ole fyysistä toimipaikkaa eikä todellista johtoa, ja joka ei ole sidoksissa säänneltyyn finanssiryhmään.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti varmistettava, että tämä direktiivi ulotetaan kokonaan tai osittain koskemaan sellaisia ammatteja ja yrityksiä, joissa ei ole kyse 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista mutta joissa harjoitettava toiminta on erityisesti omiaan käytettäväksi rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

2. Jos jäsenvaltio ulottaa tämän direktiivin koskemaan muita kuin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ammatteja tai yrityksiä, sen on ilmoitettava tästä komissiolle.

5 artikla

Jäsenvaltiot voivat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi antaa tai pitää voimassa tämän direktiivin soveltamisalalla tiukempia säännöksiä unionin oikeuden rajoissa.

2 JAKSO

Riskiarvio

6 artikla

1. Komissio laatii arvon sisämarkkinoihin vaikuttavista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeistä, jotka liittyvät rajat ylittäviin toimiin.

Tätä varten komissio laatii viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017 kertomuksen, jossa nämä riskit määritetään, analysoidaan ja arvioidaan unionin tasolla. Tämän jälkeen komissio saattaa kertomuksen ajan tasalle joka toinen vuosi tai tarvittaessa useammin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kertomus kattaa ainakin seuraavat näkökohdat:

- a) sisämarkkinoiden riskialteimmat alueet;

b) alakohtaiset riskit;

c) rikollisten eniten käyttämät keinot laittomasti saadun hyödyn pesemiseen.

3. Komissio asettaa 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen jäsenvaltioiden ja ilmoitusvelvollisten saataville, jotta näiden olisi helpompi tunnistaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski sekä ymmärtää, hallita ja vähentää sitä ja jotta muiden sidosryhmien, mukaan lukien kansalliset lainsäätäjät, Euroopan parlamentti, Euroopan valvontaviranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskusten edustajat, olisi helpompi ymmärtää riskejä.

4. Komissio antaa jäsenvaltioille suosituksia sopivista toimenpiteistä tunnistettujen riskien käsittelemiseksi. Jos jäsenvaltio päättää olla soveltamatta ainoakaan suosituksista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kansallisessa torjuntajärjestelmässään, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja perusteltava päätöksensä.

5. Euroopan valvontaviranomaiset antavat yhteiskomitean kautta viimeistään 26 päivänä joulukuuta 2016 lausunnon unionin rahoitusalaan vaikuttavista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeistä, jäljempänä 'yhteinen lausunto'. Tämän jälkeen Euroopan valvontaviranomaiset toimittavat yhteiskomitean kautta lausunnon joka toinen vuosi.

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviointia tehdessään komissio järjestää työskentelyn unionin tasolla, ottaa huomioon 5 kohdassa tarkoitetut yhteiset lausunnot ja ottaa mukaan työskentelyyn jäsenvaltioiden rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan asiantuntijoita sekä rahanpesun selvittelykeskusten ja tarvittaessa muiden unionin tason elinten edustajia. Komissio asettaa yhteiset lausunnot jäsenvaltioiden ja ilmoitusvelvollisten saataville, jotta näiden olisi helpompi tunnistaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski sekä hallita ja vähentää sitä.

7. Komissio antaa joka toinen vuosi tai tarvittaessa useammin kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisten riskiarvioiden tuloksista ja niiden perusteella toteutetuista toimenpiteistä.

7 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava asianmukaiset toimet tunnistaa siihen vaikuttavat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit ja mahdolliset asiaan liittyvät tietosuojongelmat sekä arvioidakseen, ymmärtääkseen ja vähentääkseen niitä. Sen on pidettävä tämä riskiarvio ajan tasalla.

2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä viranomainen tai perustettava mekanismi koordinoimaan kansallisia toimia, joilla puututaan 1 kohdassa tarkoitettuihin riskeihin. Viranomaisen nimi tai mekanismin kuvaus on ilmoitettava komissiolle, Euroopan valvontaviranomaisille ja muille jäsenvaltioille.

3. Suorittaessaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja arviointeja jäsenvaltioiden on hyödynnettävä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun riskiarvion tuloksia.

4. Kunkin jäsenvaltion on 1 kohdassa tarkoitetun riskiarvion osalta

a) hyödynnettävä sitä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmänsä parantamiseen erityisesti yksilöimällä alat, joilla ilmoitusvelvollisten on sovellettava tehostettuja toimenpiteitä, ja tarvittaessa määrittelemällä toteutettavat toimenpiteet;

b) tunnistettava tarvittaessa alat tai alueet, joilla on pienempi tai suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski;

c) hyödynnettävä sitä jakaessaan ja priorisoidessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan käytettäviä resursseja;

d) hyödynnettävä sitä sen varmistamiseen, että kulloistakin alaa tai aluetta varten on laadittu rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä vastaavat asianmukaiset säännöt;

e) annettava asianmukaista tietoa ilmoitusvelvollisten saataville viipymättä, jotta näiden on helpompi suorittaa omat arviointinsa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeistä.

5. Jäsenvaltioiden on asetettava riskiarvioidensa tulokset komission, Euroopan valvontaviranomaisten ja muiden jäsenvaltioiden saataville.

8 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset toteuttavat asianmukaiset toimet tunnistaakseen ja arvioidakseen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit ottaen huomioon riskitekijät, kuten ne, jotka liittyvät niiden asiakkaisiin, maihin tai maantieteellisiin alueisiin, tuotteisiin, palveluihin, liiketoimiin tai jakelukanaviin. Näiden toimien on oltava oikeassa suhteessa ilmoitusvelvollisten luonteeseen ja kokoon nähden.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen riskiarviointien on dokumentoitava, pidettävä ajan tasalla ja asetettava asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten ja itsesääntelyelinten saataville. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää, että yksittäisiä dokumentoituja riskiarvioita ei tarvita, jos tietyille alalle ominaisista erityisistä riskeistä vallitsee selkeä käsitys.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvollisilla on käytössä toimintaperiaatteet, valvontatoimenpiteet ja menettelytavat, joilla vähennetään ja hallitaan tehokkaasti unionin, jäsenvaltion ja ilmoitusvelvollisten tasolla tunnistettuja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä. Näiden toimintaperiaatteiden, valvontatoimenpiteiden ja menettelytapojen on oltava oikeassa suhteessa ilmoitusvelvollisten luonteeseen ja kokoon nähden.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin toimintaperiaatteisiin, valvontatoimenpiteisiin ja menettelytapoihin on kuuluttava

a) sisäisten toimintaperiaatteiden, valvontatoimenpiteiden ja menettelytapojen kehittäminen, mukaan luettuina riskinhallintaa koskevat mallimenetelmät, asiakkaan tuntemisvelvollisuus, raportointi, tietojen säilyttäminen, sisäinen valvonta, vaatimustenmukaisuuden hallinta, mukaan lukien vaatimustenmukaisuudesta vastaavan toimihenkilön nimittäminen johdon tasolla, kun se on liiketoiminnan koon ja luonteen perusteella asianmukaista, ja työntekijöiden taustaselvitys;

b) riippumaton tarkastustoiminto, jolla testataan a alakohdassa tarkoitettujen sisäisten toimintaperiaatteiden, valvontatoimenpiteiden ja menettelytapojen, kun se on liiketoiminnan koon ja luonteen perusteella asianmukaista.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset saavat ylemmältä johdoltaan hyväksynnän käyttöön ottamilleen toimintaperiaatteille, valvontatoimenpiteille ja menettelytavoille ja että ne tarvittaessa seuraavat ja tehostavat toteutettuja toimenpiteitä.

3 JAKSO

Toimintaperiaatteet kolmansien maiden osalta

9 artikla

1. Kolmannet maat, joiden kansallisissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmissä on strategiaa puutteita, jotka muodostavat merkittävän uhan unionin rahoitusjärjestelmälle, jäljempänä 'suuririskiset kolmannet maat', yksilöidään sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan suojaamiseksi.

2. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 64 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa yksilöidään suuririskiset kolmannet maat ottaen huomioon strategiset puutteet erityisesti seuraavissa:

a) kolmannen maan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskeva oikeudellinen ja institutionaalinen kehys, erityisesti

i) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen säätäminen rangaistavaksi;

ii) asiakkaan tuntemisvelvollisuuteen liittyvät toimenpiteet;

iii) tietojen säilyttämiseen liittyvät vaatimukset; ja

iv) epäilyttävistä liiketoimista ilmoittamiseen liittyvät vaatimukset;

b) kolmannen maan toimivaltaisten viranomaisten valtuudet ja menettelyt rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi;

c) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmän tehokkuus rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien käsittelyssä asianomaisessa kolmannessa maassa.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut delegoidut säädökset hyväksytään yhden kuukauden kuluessa mainitussa kohdassa tarkoitettujen strategisten puutteiden määrittämisestä.

4. Laatiessaan 2 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä komissio ottaa tarvittaessa huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan alan kansainvälisten järjestöjen ja arvovaltaisten tahojen laatimat asiaankuuluvat arvioinnit tai raportit yksittäisiin kolmansiin maihin liittyvistä riskeistä.

II LUKU

ASIAKKAAN TUNTEMISVELVOLLISUUS

1 JAKSO

Yleiset säännökset

10 artikla

1. Jäsenvaltioiden on kiellettävä luotto- ja finanssilaitoksiaan ylläpitämästä anonyymejä tilejä tai anonyymejä haltijavastakirjoja. Jäsenvaltioiden on kaikissa tapauksissa edellytettävä, että olemassa olevien anonyymien tilien tai anonyymien haltijavastakirjojen omistajiin ja edunsaajiin ryhdytään soveltamaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen kuin näitä tilejä tai haltijavastakirjoja käytetään millään tavalla.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä haltijaosakkeiden ja haltijaosakkeiden merkintäoikeuksien väärinkäytön estämiseksi.

11 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset toteuttavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä seuraavissa olosuhteissa:

- a) aloittaessaan liikesuhteen;
- b) suorittaessaan yksittäisen liiketoimen,
  - i) jonka rahamäärä on vähintään 15 000 euroa, riippumatta siitä, suoritetaanko liiketoimi yhdellä kertaa vai useina erillisinä suorituksina, jotka näyttävät olevan toisiinsa kytkeytyneitä; tai
  - ii) joka muodostaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/847⁽¹⁾ 3 artiklan 9 kohdassa määriteltyä varainsiirron, jonka suuruus on yli 1 000 euroa;
- c) kun on kyse tavara kauppaa käyvistä henkilöistä, jos suoritetaan käteisellä yksittäinen liiketoimi, jonka suuruus joko yhtenä suorituksena tai useina suorituksina, jotka näyttävät olevan toisiinsa kytkeytyneitä, on yhteensä vähintään 10 000 euroa;
- d) kun on kyse rahapelipalvelujen tarjoajista, jos voittoja nostettaessa tai panosta asetettaessa taikka molemmissa suoritetaan joko yhtenä suorituksena tai useina suorituksina, jotka näyttävät olevan toisiinsa kytkeytyneitä, yhteensä vähintään 2 000 euroa;
- e) kun on syytä epäillä rahanpesua tai terrorismin rahoitusta, sovellettavista poikkeuksista, vapautuksista tai kynnysarvoista riippumatta;
- f) kun epäillään, että asiakkaasta aiemmin saadut tunnistetiedot eivät ole oikeita tai riittäviä.

12 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 13 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa sekä 14 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia ilmoitusvelvollisten olla soveltamatta tiettyjä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, kun kyse on sähköisestä rahasta, jos asianmukainen riskiarvio osoittaa alhaista riskiä ja jos kaikki seuraavat riskinvähentämisedellytykset täyttyvät:

- a) maksuvälinettä ei voi ladata uudelleen tai maksuvälineen maksutapahtumien kuukausittainen enimmäismäärä on 250 euroa, joka voidaan käyttää vain kyseisessä jäsenvaltiossa;
- b) maksuvälineeseen voi tallentaa sähköisesti enintään 250 euroa;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista ja asetuksen (EY) N:o 1781/2006 kumoamisesta (katso tämän virallisen lehden sivu 1).

- c) maksuvälinettä käytetään yksinomaan tavaroiden tai palvelujen ostamiseen;
- d) maksuvälineeseen ei voida tallentaa anonyymiä sähköistä rahaa;
- e) liikkeeseenlaskija seuraa liiketoimia tai liikesuhdetta riittävästi voidakseen havaita epätavalliset tai epäilyttävät liiketoimet.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan b alakohdan jäsenvaltio voi nostaa enimmäismäärän 500 euroon, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta lunastettaessa tai nostettaessa käteistä sähköisen rahan raha-arvosta, jos lunastettava määrä ylittää 100 euroa.

13 artikla

1. Asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskeviin toimenpiteisiin on kuuluttava
  - a) asiakkaan tunnistaminen ja tämän henkilöllisyyden todentaminen luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä peräisin olevien asiakirjojen tai tietojen perusteella;
  - b) tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen ja kohtuullisten toimenpiteiden toteuttaminen tämän henkilöllisyyden todentamiseksi siten, että ilmoitusvelvollinen on vakuuttunut tietävänsä, kuka on tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja, mukaan lukien se, että ilmoitusvelvollinen toteuttaa oikeushenkilöiden, trustien, yhtiöiden, säätiöiden ja vastaavien oikeudellisten järjestelyjen osalta kohtuulliset toimenpiteet asiakkaan omistus- ja määräysvaltarakenteen ymmärtämiseksi;
  - c) liikesuhteen tarkoituksen ja aiotun luonteen arvioiminen ja tarvittaessa tietojen hankkiminen niistä;
  - d) liikesuhteen jatkuva seuranta, mukaan luettuna liiketoimien tarkastaminen koko liikesuhteen aikana sen varmistamiseksi, että suoritettavat liiketoimet ovat yhdenmukaiset niiden tietojen kanssa, jotka ilmoitusvelvollisella on asiakkaasta, tämän liiketoiminnasta ja riskiprofilista ja tarvittaessa varojen alkuperästä, sekä sen varmistaminen, että hallussa olevat asiakirjat ja tiedot pidetään ajan tasalla.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä suorittaessaan ilmoitusvelvollisten on lisäksi varmistettava, että jos henkilö väittää toimivansa asiakkaan puolesta, henkilön lupa toimia asiakkaan puolesta tarkistetaan, ja niiden on tunnistettava asiakas ja todennettava hänen henkilöllisyytensä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset soveltavat kaikkia 1 kohdassa säädettyjä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia vaatimuksia. Ilmoitusvelvolliset voivat kuitenkin päättää näiden toimenpiteiden laajuudesta riskialttiuden perusteella.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset ottavat huomioon ainakin liitteessä I mainitut muuttujat arvioidessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset pystyvät osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tai itsesääntelyelimille, että toimenpiteet ovat tunnistettujen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien kannalta asianmukaisia.
5. Kun on kyse henkivakuutustoiminnasta tai muusta sijoitusvakuutustoiminnasta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden lisäksi, jotka vaaditaan asiakkaan sekä tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan osalta, luotto- ja finanssilaitokset toteuttavat seuraavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat toimenpiteet henkivakuutussopimusten ja muiden sijoitusvakuutussopimusten edunsaajien osalta heti, kun edunsaajat on yksilöity tai nimetty:
  - a) kun kyse on edunsaajista, jotka on yksilöity nimeltä mainittuina henkilöinä tai oikeudellisina järjestelyinä, kyseisen henkilön nimen merkitseminen muistiin;
  - b) kun kyse on edunsaajista, jotka on nimetty ominaisuuksien tai luokan mukaan taikka muilla keinoilla, riittävien tietojen hankkiminen kyseisistä edunsaajista, jotta luotto- tai finanssilaitos varmistuu siitä, että se pystyy selvittämään kyseisen edunsaajan henkilöllisyyden maksuajankohtana.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan osalta edunsaajien henkilöllisyys on todennettava maksuajankohtana. Kun on kyse henkivakuutuksen tai muun sijoitusvakuutuksen siirtämisestä kolmannelle osapuolelle kokonaan tai osittain, luotto- ja finanssilaitosten, jotka ovat tietoisia siirrosta, on tunnistettava tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja ajankohtana, jona siirto suoritetaan luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle tai oikeudelliselle järjestelylle, joka saa siirretyn sopimuksen arvon omaksi edukseen.

6. Kun kyse on trustien tai samankaltaisten oikeudellisten järjestelyjen edunsaajista, jotka nimetään erityisten ominaisuuksien tai erityisen luokan mukaan, ilmoitusvelvollisen on hankittava riittävästi tietoa kyseisestä edunsaajasta vakuuttuakseen siitä, että se pystyy selvittämään kyseisen edunsaajan henkilöllisyyden maksuajankohtana tai kun edunsaaja aikoo käyttää saavutettuja oikeuksia.

14 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asiakkaan ja tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys todennetaan ennen liikesuhteen aloittamista tai liiketoimen suorittamista.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että asiakkaan ja tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentaminen viedään päätökseen liikesuhdetta luotaessa, jos se on tarpeen tavanomaisen liiketoiminnan keskeytymisen välttämiseksi ja jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on vähäinen. Näissä tilanteissa kyseiset menettelyt on toteutettava ensimmäisen yhteydenoton jälkeen niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia tilin avaamisen luotto- tai finanssilaitoksessa, mukaan lukien sellaiset tilit, joilla on mahdollista käydä kauppaa siirtokelpoisilla arvopapereilla, jos sovelletaan sopivia suoja-toimia, joilla varmistetaan, että asiakas ei suorita liiketoimia tai että hänen puolestaan ei suoriteta liiketoimia ennen kuin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia vaatimuksia noudatetaan täysimääräisesti.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos ilmoitusvelvollinen ei pysty noudattamaan 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b tai c alakohdassa säädettyjä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia vaatimuksia, se ei saa suorittaa liiketoimea pankkitilin välityksellä, aloittaa liikesuhdetta tai suorittaa liiketoimea, vaan sen on lopetettava liikesuhde ja harkittava asiakkaaseen liittyvän epäilyttävän liiketoimen ilmoittamista rahanpesun selvittelykeskukselle 33 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa ensimmäistä alakohtaa notaareihin, muihin itsenäisiin lakimiesammattin harjoittajiin, tilintarkastajiin, ulkopuolisiin kirjanpitäjiin ja veroneuvojiin silloin, kun nämä henkilöt selvittävät asiakkaansa oikeudellista asemaa taikka puolustavat tai edustavat kyseistä asiakasta oikeuskäsittelyssä tai sen yhteydessä, oikeuskäsittelyn käynnistämistä tai välttämistä koskeva neuvonta mukaan lukien.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä kaikkien uusien asiakkaiden lisäksi myös olemassa oleviin asiakkaisiin riskialttiuden perusteella asianmukaisissa tilanteissa muun muassa silloin, kun asiakkaan merkitykselliset olosuhteet muuttuvat.

2 JAKSO

Yksinkertaistettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus

15 artikla

1. Jos jäsenvaltio tai ilmoitusvelvollinen yksilöi aloja, joilla riski on vähäisempi, jäsenvaltio voi sallia ilmoitusvelvollisten soveltavan yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä.

2. Ennen yksinkertaistettujen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden soveltamista ilmoitusvelvollisten on varmistuttava siitä, että liikesuhteeseen tai liiketoimeen liittyy vähäisempi riski.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset seuraavat liiketoimia ja liikesuhteita riittävästi voidakseen havaita epätavalliset tai epäilyttävät liiketoimet.

16 artikla

Arvioidessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, jotka liittyvät erityyppisiin asiakkaisiin tai maantieteellisiin alueisiin ja tiettyihin tuotteisiin, palveluihin, liiketoimiin tai jakelukanaviin, jäsenvaltioiden ja ilmoitusvelvollisten on otettava huomioon ainakin liitteessä II mainitut mahdollisesti vähäriskisempiin tilanteisiin liittyvät tekijät.

17 artikla

Euroopan valvontaviranomaiset antavat viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017 toimivaltaisille viranomaisille sekä luotto- ja finanssilaitoksille asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti ohjeet sellaisissa tilanteissa, joissa on asianmukaista toteuttaa yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, huomioon otettavista riskitekijöistä ja toteutettavista toimenpiteistä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä liiketoiminnan luonteeseen ja kokoon, ja on määrättävä erityistoimenpiteitä, jos se on asianmukaista ja oikeasuhteista.

3 JAKSO

Tehostettu asiakkaan tuntemisvelvollisuus*18 artikla*

1. Tämän direktiivin 19–24 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa ja suoritettaessa liiketoimia komission suuririskiseksi kolmansiksi maiksi nimeämien kolmansien maiden alueelle sijoittautuneiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa sekä muissakin jäsenvaltioiden tai ilmoitusvelvollisten yksilöimissä suuririskisemmissä tapauksissa jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset soveltavat tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä hallitukseen ja vähentääkseen näitä riskejä asianmukaisesti.

Tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä ei tarvitse automaattisesti soveltaa unioniin sijoittautuneiden ilmoitusvelvollisten sivuliikkeisiin tai enemmistöomisteisiin tytäryrityksiin, jotka sijaitsevat suuririskisissä kolmansissa maissa, jos nämä sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset täysimääräisesti noudattavat koko konsernia koskevia toimintaperiaatteita ja menettelyjä 45 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset käsittelevät näitä tapauksia riskiperusteista lähestymistapaa käyttäen.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset tutkivat niin pitkälle kuin se on kohtuullisesti mahdollista kaikkien monimutkaisten ja poikkeuksellisen suurten liiketoimien taustan ja tarkoituksen sekä sellaisten epätavallisten liiketoimien taustan ja tarkoituksen, joilla ei ole selvää taloudellista tai laillista tarkoitusta. Ilmoitusvelvollisten on erityisesti vahvistettava liikesuhteen valvonnan astetta ja luonnetta, jotta voidaan selvittää, vaikuttavatko kyseiset liiketoimet tai muut toimet epäilyttäviltä.

3. Arvioidessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä jäsenvaltioiden ja ilmoitusvelvollisten on otettava huomioon ainakin liitteessä III mainittuihin mahdollisesti suuririskisempiin tilanteisiin liittyvät tekijät.

4. Euroopan valvontaviranomaiset antavat viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017 toimivaltaisille viranomaisille sekä luotto- ja finanssilaitoksille asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaisesti ohjeet sellaisissa tilanteissa, joissa on asianmukaista toteuttaa tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, huomioon otettavista riskitekijöistä ja toteutettavista toimenpiteistä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä liiketoiminnan luonteeseen ja kokoon, ja on määrättävä erityistoimenpiteitä, jos se on asianmukaista ja oikeasuhteista.

19 artikla

Kun on kyse rajat ylittävistä kirjeenvaihtajasuhteista vastapuolena toimivan kolmannen maan laitoksen kanssa, jäsenvaltioiden on 13 artiklassa säädettyjen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden lisäksi edellytettävä, että niiden luotto- ja finanssilaitokset

- a) keräävät riittävät tiedot vastapuolena toimivasta laitoksesta, jotta ne saavat kattavan käsityksen tämän liiketoiminnan luonteesta ja voivat määrittää yleisesti saatavilla olevien tietojen perusteella laitoksen maineen ja valvonnan laadun;
- b) arvioivat vastapuolena toimivan laitoksen toteuttamia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia valvontatoimenpiteitä;
- c) saavat ylemmän johdon hyväksynnän ennen uuden kirjeenvaihtajasuhteen aloittamista;
- d) vahvistavat asiakirjoin kullekin laitokselle kuuluvat tehtävät;
- e) varmistavat maksujenvälitystilien osalta, että vastapuolena toimiva laitos on todentanut niiden asiakkaiden henkilöllisyyden, jotka pääsevät käyttämään suoraan kirjeenvaihtajalaitoksen tilejä, ja noudattanut näiden osalta jatkuvaa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta ja että se pystyy pyynnöstä toimittamaan merkitykselliset asiakkaan tunnistetiedot kirjeenvaihtajalaitokselle.

20 artikla

Kun on kyse liiketoimista tai liikesuhteista poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden kanssa, jäsenvaltioiden on 13 artiklassa säädettyjen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden lisäksi edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset

- a) ovat ottaneet käyttöön asianmukaiset riskinhallintajärjestelmät, mukaan lukien riskiperusteiset menettelyt, sen selvittämiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö;
- b) soveltavat seuraavia toimenpiteitä, kun on kyse liikesuhteista poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden kanssa:
  - i) saavat ylemmän johdon hyväksynnän liikesuhteiden aloittamiselle tai jatkamiselle tällaisten henkilöiden kanssa;
  - ii) toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet liikesuhteisiin tai liiketoimiin tällaisten henkilöiden kanssa liittyvän varallisuuden tai liittyvien varojen alkuperän selvittämiseksi;
  - iii) seuraavat näitä liikesuhteita jatkuvasti ja tehostetusti.

21 artikla

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset toteuttavat kohtuulliset toimenpiteet sen selvittämiseksi, ovatko henkivakuutuksen tai muun sijoitusvakuutuksen edunsaajat ja/tai tarvittaessa edunsaajan tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä. Nämä toimenpiteet on toteutettava viimeistään maksuajankohtana tai ajankohtana, jolloin vakuutus siirretään kokonaan tai osittain. Jos on määritetty suurempia riskejä, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset 13 artiklassa säädettyjen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden toteuttamisen lisäksi

- a) ilmoittavat asiasta ylemmälle johdolle ennen vakuutuskorvausten maksamista;
- b) seuraavat tehostetusti koko liikesuhdetta vakuutuksenottajaan.

22 artikla

Kun poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö ei enää toimi jäsenvaltion tai kolmannen maan antamassa merkittävässä julkisessa tehtävässä tai kansainvälisen järjestön antamassa merkittävässä julkisessa tehtävässä, ilmoitusvelvollisten on vähintään 12 kuukauden ajan otettava huomioon kyseiseen henkilöön liittyvä jatkuva riski ja sovellettava asianmukaisia riskialttiuteen perustuvia toimenpiteitä siihen asti, kun kyseiseen henkilöön ei enää katsota liittyvän poliittisesti vaikutusvaltaiselle henkilölle ominaista riskiä.

23 artikla

Edellä 20 ja 21 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä on sovellettava myös poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden perheenjäseniin tai tällaisten henkilöiden läheisiksi yhtiökumppaneiksi tiedettyihin henkilöihin.

24 artikla

Jäsenvaltioiden on kiellettävä luotto- ja finanssilaitoksia aloittamasta tai jatkamasta kirjeenvaihtajasuhteita pöytälaatikopankin kanssa. Niiden on edellytettävä, että kyseiset laitokset toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, etteivät ne aloita tai jatka kirjeenvaihtajasuhteita sellaisen luotto- tai finanssilaitoksen kanssa, jonka tiedetään antavan pöytälaatikopankkien käyttöä tilejään.

4 JAKSO

Kolmansien osapuolten suorittamat toimenpiteet*25 artikla*

Jäsenvaltiot voivat sallia, että ilmoitusvelvolliset antavat kolmansien osapuolten tehtäväksi täyttää 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädetyt asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat vaatimukset. Lopullinen vastuu kyseisten vaatimusten täyttämisestä säilyy kuitenkin ilmoitusvelvollisella, joka on antanut tehtävän kolmannelle osapuolelle.

26 artikla

1. Tätä jaksoa sovellettaessa 'kolmansilla osapuolilla' tarkoitetaan 2 artiklassa lueteltuja ilmoitusvelvollisia, näiden jäsenjärjestöjä tai etujärjestöjä taikka muita jäsenvaltioissa tai kolmannessa maassa sijaitsevia laitoksia tai henkilöitä,
  - a) jotka noudattavat tämän direktiivin vaatimuksia vastaavia asiakkaan tuntemisvelvollisuutta sekä tietojen säilyttämistä koskevia vaatimuksia; ja
  - b) joiden osalta tämän direktiivin vaatimusten noudattamista valvotaan VI luvun 2 jakson mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on kiellettävä ilmoitusvelvollisia antamasta tehtäviä suuririskisiin kolmansiin maihin sijoittautuneille kolmansille osapuolille. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa unioniin sijoittautuneiden ilmoitusvelvollisten sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset tästä kiellosta, jos nämä sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset täysimääräisesti noudattavat koko konsernia koskevia toimintaperiaatteita ja menettelyjä 45 artiklan mukaisesti.

27 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset saavat kolmannelta osapuolelta, jolle ne ovat antaneet tehtävän, tarvittavat tiedot 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa säädetystä asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevista vaatimuksista.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset, joiden puoleen asiakas ohjataan, toteuttavat riittävät toimet sen varmistamiseksi, että kolmas osapuoli pyynnöstä toimittaa tarvittavat jäljennökset asiakkaan tai tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevista tiedoista sekä muista näiden henkilöllisyyttä koskevista asiakirjoista viipymättä.

28 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen (koko konsernia koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen osalta) ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen (sivuliikkeiden ja tytäryritysten osalta) voivat katsoa, että ilmoitusvelvollinen noudattaa 26 ja 27 artiklan nojalla hyväksytyjä säännöksiä konserniohjelmansa avulla, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) ilmoitusvelvollinen käyttää samaan konserniin kuuluvan kolmannen osapuolen toimittamia tietoja;
- b) kyseinen konserni soveltaa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, tietojen säilyttämistä koskevia sääntöjä sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaohjelmia tämän direktiivin tai vastaavien sääntöjen mukaisesti;
- c) kotijäsenvaltion tai kolmannen maan toimivaltainen viranomainen valvoo b alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten tosiasiallista täytäntöönpanoa konsernin tasolla.

29 artikla

Tätä jaksoa ei sovelleta ulkoistamiseen eikä asiamiessuhteisiin, kun ulkoistamispalvelun tarjoajan tai asiamiehen voidaan katsoa olevan osa ilmoitusvelvollista sopimussuhteen perusteella.

III LUKU

TOSIASIALLISTA OMISTAJIA JA EDUNSAAJIA KOSKEVAT TIEDOT*30 artikla*

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle perustettujen yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden edellytetään hankkivan riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot tosiasiallisista omistajistaan ja edunsaajistaan, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot niiden hallussa olevista omistusosuuksista, ja pitävän niitä yllä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että näiden yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden edellytetään antavan ilmoitusvelvollisille laillista omistajaa koskevien tietojen lisäksi tiedot tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta ilmoitusvelvollisten toteuttaessa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä II luvun mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset pääsevät 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ajallaan.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen säilytetään kussakin jäsenvaltiossa keskitetyssä rekisterissä, esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/101/EY⁽¹⁾ 3 artiklassa tarkoitettussa kaupparekisterissä tai yhtiörekisterissä, tai julkisessa rekisterissä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle näiden kansallisten mekanismien ominaisuudet. Kyseisen tietokannan sisältämät tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevat tiedot voidaan kerätä kansallisten järjestelmien mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että 3 kohdassa tarkoitettujen keskitettyjen rekisterien sisältämät tiedot ovat riittävät, tarkat ja ajantasaiset.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevat tiedot ovat kaikissa tapauksissa

a) toimivaltaisten viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskusten saatavilla rajoituksitta;

b) ilmoitusvelvollisten saatavilla asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevissa puitteissa II luvun mukaisesti;

c) sellaisten henkilöiden tai järjestöjen saatavilla, jotka pystyvät osoittamaan tietojen koskevan niiden oikeutettua etua.

Edellä c alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai järjestöjen saatavilla on oltava tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevista tiedoista vähintään nimi, syntymäkuukausi ja -vuosi, kansalaisuus, asuinmaa sekä hallussa olevan omistusosuuden luonne ja laajuus.

Tätä kohtaa sovellettaessa on tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskevien tietojen antamisessa noudatettava tietosuojasääntöjä, ja myös sähköistä kirjautumista sekä maksun suorittamista voidaan vaatia. Tietojen hankinnasta veloittavat maksut eivät saa ylittää siitä aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia.

6. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen keskitettyjen rekisterien on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset saavat tiedot ajallaan ja esteettä kyseistä yhteisöä tai muuta oikeushenkilöä varoittamatta. Myös ilmoitusvelvollisten on saatava tiedot ajallaan niiden toteuttaessa asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset voivat antaa 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen ajallaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja rahanpesun selvittelykeskuksille.

8. Jäsenvaltioiden on edellytettävä ilmoitusvelvollisilta, etteivät ne luota yksinomaan 3 kohdassa tarkoitettuun keskitettyyn rekisteriin asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien vaatimusten täyttämiseksi II luvun mukaisesti. Kyseiset vaatimukset on täytettävä riskiperusteista lähestymistapaa käyttäen.

9. Jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksesta, jonka mukaan 5 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitettu pääsy kaikkiin tosiasiallista omistajaa ja edunsaajaa koskeviin tietoihin tai osaan niistä voidaan tapauskohtaisesti evätä poikkeustapauksissa, jos tällainen pääsy asettaisi tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan alttiiksi petokselle, sieppaukselle, kiristykselle, väkivallalle tai pelottelulle tai jos tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja on alaikäinen tai muuten rajoitetusti oikeustoimikelpoinen. Tämän kohdan nojalla myönnetty poikkeukset eivät koske luotto- ja finanssilaitoksia eivätkä 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia, jotka ovat virkamiehiä.

10. Komissio antaa viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan edellytyksiä sekä teknisiä eritelmiä ja menettelyjä 3 kohdassa tarkoitettujen keskitettyjen rekisterien turvalliselle ja tehokkaalle yhteenliittämiseksi direktiivin 2009/101/EY 4 a artiklan 1 kohdalla perustetun eurooppalaisen keskusjärjestelmän kautta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa säädösehdotus.

31 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kaikkien niiden lainsäädännön alaisten express trust -järjestelyjen omaisuudenhoitajat hankkivat riittävät, tarkat ja ajantasaiset tiedot kyseisen express trust -järjestelyn tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista ja pitävät niitä yllä. Kyseisiin tietoihin on sisällyttävä tunnistetiedot:

a) trustin perustajasta;

b) trustin omaisuudenhoitajasta tai omaisuudenhoitajista;

c) mahdollisesta suojelijasta;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/101/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 48 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi (EUVL L 258, 1.10.2009, s. 11).

- d) edunsaajista tai edunsaajien ryhmästä; ja
- e) kaikista muista luonnollisista henkilöistä, jotka käyttävät tosiasiallista määräysvaltaa trustin osalta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että trustien omaisuudenhoitajat ilmoittavat asemastaan ja antavat 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ajallaan ilmoitusvelvollisille, kun trustin omaisuudenhoitaja tässä ominaisuudessaan solmii liikesuhteen tai suorittaa yksittäisen liiketoimen, joka ylittää 11 artiklan b, c ja d alakohdassa säädetty kynnysarvot.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset pääsevät 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ajallaan.
4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että trustin synnyttäessä veroseuraamuksia 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja säilytetään keskitetyssä rekisterissä. Keskitetyn rekisterin on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset saavat tiedot ajallaan ja esteettä kyseisen trustin osapuolia varoittamatta. Se voi myös sallia, että ilmoitusvelvolliset saavat tiedot ajallaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevissa puiteissa II luvun mukaisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle näiden kansallisten mekanismien ominaisuudet.
5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että 4 kohdassa tarkoitetun keskitetyn rekisterin sisältämät tiedot ovat riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, etteivät ilmoitusvelvolliset luota yksinomaan 4 kohdassa tarkoitettuun keskitettyyn rekisteriin II luvussa säädettyjen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien vaatimustensa täyttämiseksi. Kyseiset vaatimukset on täytettävä riskiperusteista lähestymistapaa käyttäen.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ja rahanpesun selvittelykeskukset voivat antaa 1 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot ajallaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja rahanpesun selvittelykeskuksille.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tässä artiklassa säädettyjä toimenpiteitä sovelletaan sellaisiin muuntyyppisiin oikeudellisiin järjestelyihin, joilla on vastaavanlainen rakenne tai tehtävä kuin trusteilla.
9. Komissio antaa viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan edellytyksiä sekä teknisiä eritelmiä ja menettelyjä keskitettyjen rekisterien turvalliselle ja tehokkaalle yhteenliittämiseksi. Kertomukseen liitetään tarvittaessa säädösehdotus.

IV LUKU

ILMOITUSVELVOLLISUUDET

1 JAKSO

Yleiset säännökset

32 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava rahanpesun selvittelykeskus rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä, paljastamista ja tehokasta torjumista varten.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskuksensa nimi ja osoite kirjallisesti komissiolle.
3. Kunkin rahanpesun selvittelykeskuksen on oltava toiminnallisesti riippumaton ja itsenäinen, mikä merkitsee sitä, että rahanpesun selvittelykeskuksella on oltava toimivalta ja valmiudet suorittaa tehtävänsä vapaasti, mukaan lukien kelpoisuus tehdä itsenäisiä päätöksiä yksittäisten tietojen analysoinnista, pyytämisestä ja luovuttamisesta. Kansallisena keskusyksikkönä rahanpesun selvittelykeskus vastaa epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten ja muiden rahanpesuun, rahanpesun esirikoksiin tai terrorismin rahoitukseen liittyvien tietojen vastaanottamisesta ja analysoinnista. Rahanpesun selvittelykeskus vastaa analyysiensa tulosten sekä mahdollisten muiden olennaisten tietojen luovuttamisesta toimivaltaisille viranomaisille, jos on syytä epäillä rahanpesua, rahanpesun esirikoksia tai terrorismin rahoitusta. Sen on voitava hankkia ilmoitusvelvollisilta lisätietoja.

Jäsenvaltioiden on annettava rahanpesun selvittelykeskuksilleen riittävät taloudelliset resurssit, henkilöresurssit ja tekniset resurssit tehtäviensä hoitamiseen.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden rahanpesun selvittelykeskuksilla on käytettävissään suoraan tai välillisesti ja ajallaan sellaiset rahoitukselliset, hallinnolliset ja lainvalvontaa koskevat tiedot, joita ne tarvitsevat tehtäviensä asianmukaiseen hoitamiseen. Rahanpesun selvittelykeskuksen on voitava vastata jäsenvaltionsa toimivaltaisten viranomaisten tietopyyntöihin, kun tällaiset tietopyynnöt perustellaan rahanpesuun, rahanpesun esirikoksiin tai terrorismin rahoitukseen liittyvillä syillä. Päätöksen analyysin suorittamisesta tai tietojen luovuttamisesta tekee rahanpesun selvittelykeskus.

5. Jos objektiivisten tosiseikkojen perusteella on syytä olettaa, että tietojen antamisella olisi kielteisiä vaikutuksia käynnissä olevaan selvittelyyn tai analyysiin, tai jos on kyse poikkeustapauksesta, jossa tietojen ilmaiseminen olisi selvässä epäsuhteessa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön oikeutettuihin etuihin nähden tai merkityksetöntä siihen tarkoitukseen nähden, johon niitä on pyydetty, rahanpesun selvittelykeskuksella ei ole velvollisuutta vastata tietopyyntöön.

6. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia antamaan rahanpesun selvittelykeskukselle selvitys tämän artiklan mukaisesti annettujen tietojen käytöstä sekä kyseisten tietojen perusteella suoritettujen tutkimusten tai tarkastusten tuloksista.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskuksella on valtuudet toteuttaa kiireellisiä toimia suoraan tai välillisesti, kun on syytä epäillä, että liiketoimi liittyy rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, keskeyttääkseen liiketoimen tai kieltääkseen sen jatkamisen, jotta liiketoimi voidaan analysoida, epäily vahvistaa ja analyysin tulokset luovuttaa toimivaltaisille viranomaisille. Rahanpesun selvittelykeskuksella on oltava valtuudet toteuttaa tällaisia toimia suoraan tai välillisesti toisen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskuksen pyynnöstä pyynnön vastaanottavan selvittelykeskuksen kansallisessa lainsäädännössä määritettyjen ajanjaksojen kuluessa ja siinä määritetyin edellytyksin.

8. Rahanpesun selvittelykeskuksen analysointitehtävään on kuuluttava seuraavat:

- a) operatiivinen analyysi, joka kohdistuu yksittäisiin tapauksiin ja tiettyihin kohteisiin tai asianmukaisesti valikoituihin tietoihin riippuen saatujen tietojen tyypistä ja määrästä sekä tietojen oletetusta käytöstä niiden luovuttamisen jälkeen; ja
- b) strateginen analyysi, joka koskee rahanpesun ja terrorismin rahoituksen suuntauksia ja menetelmiä.

33 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset ja tarvittaessa niiden johtajat ja työntekijät tekevät täysimittaista yhteistyötä

- a) ilmoittamalla viipymättä omasta aloitteestaan rahanpesun selvittelykeskukselle, erityisesti epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen muodossa, kun ilmoitusvelvollinen tietää tai epäilee tai kun sillä on perusteltu syy epäillä, että varat, oli niiden suuruus mikä hyvänsä, ovat rikollisen toiminnan tuottamaa hyötyä tai liittyvät terrorismin rahoitukseen, ja vastaamalla tällaisissa tapauksissa rahanpesun selvittelykeskuksen lisätietopyyntöihin viipymättä; ja
- b) toimittamalla viipymättä, joko suoraan tai välillisesti, rahanpesun selvittelykeskukselle sen pyynnöstä kaikki tarvittavat tiedot sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

Kaikista epäilyttävistä liiketoimista, myös niiden yrityksistä, on ilmoitettava.

2. Edellä olevan 8 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti nimitetyn henkilön on toimitettava tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot sen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle, jonka alueelle tiedot toimittava ilmoitusvelvollinen on sijoittautunut.

34 artikla

1. Poiketen siitä, mitä 33 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta nimetä kyseisen alan soveliaan itsesääntelyelimen viranomaiseksi, joka vastaanottaa 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Nimitetyn itsesääntelyelimen on tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava tiedot rahanpesun selvittelykeskukselle viipymättä ja niiden alkuperäisessä muodossa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa 33 artiklan 1 kohdassa säädettyjä velvollisuuksia notaareihin, muihin itsenäisiin lakimiesammattin harjoittajiin, tilintarkastajiin, ulkopuolisiin kirjanpitäjiin ja veroneuvojiin niiden tietojen osalta, jotka nämä ovat saaneet joltakin asiakkaaltaan tai jostakin asiakkaastaan selvittäessään asiakkaansa oikeudellista asemaa tai suorittaessaan kyseistä asiakasta koskevaa puolustus- tai edustamistehtävää oikeuskäsittelyssä tai siihen liittyen, mukaan luettuna oikeuskäsittelyn käynnistämistä tai välttämistä koskeva neuvonta, riippumatta siitä, saadaanko tai hankitaanko tällaiset tiedot ennen käsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen.

35 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset eivät suorita liiketoimia, joiden ne tietävät tai epäilevät liittyvän rikollisen toiminnan tuottamaan hyötyyn tai terrorismin rahoitukseen, ennen kuin ne ovat saaneet päätökseen 33 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaiset tarvittavat toimet ja noudattaneet asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisia rahanpesun selvittelykeskuksen tai toimivaltaisen viranomaisen muita erityisohjeita.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien suorittamatta jättäminen on mahdotonta tai todennäköisesti vaikeuttaisi yrityksiä jäljittää epäilyksenalaisen liiketoimen edunsaajia, kyseisten ilmoitusvelvollisten on ilmoitettava asiasta rahanpesun selvittelykeskukselle viipymättä liiketoimen jälkeen.

36 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset viipymättä toimittavat rahanpesun selvittelykeskukselle ilmoitusvelvollisia koskevien 48 artiklan mukaisten tarkastustensa yhteydessä tai muulla tavoin mahdollisesti selville saamansa tiedot, jotka saattavat liittyä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lainsäädännön nojalla toimivaltaiset pörssi-, valuutta- ja rahoitusjohdannaismarkkinoiden valvontaelimet ilmoittavat rahanpesun selvittelykeskukselle, jos ne saavat selville tietoja, jotka saattavat liittyä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

37 artikla

Ilmoitusvelvollisen taikka sen työntekijän tai johtajan vilpittömässä mielessä 33 ja 34 artiklan mukaisesti suorittama tietojen ilmaiseminen ei merkitse sopimukseen eikä lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen perustuvan tietojen ilmaisemista koskevan rajoituksen rikkomista, eikä ilmoitusvelvollista taikka sen johtajia tai työntekijöitä voida asettaa minkäänlaisen vastuuseen tällä perusteella silloinkaan, kun ne eivät olleet tarkalleen tietoisia taustalla olevasta rikollisesta toiminnasta, ja riippumatta siitä, toteutuiko laiton toiminta.

38 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksityishenkilöitä, myös ilmoitusvelvollisen työntekijöitä ja edustajia, jotka ilmoittavat rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista epäilyistä sisäisesti tai rahanpesun selvittelykeskukselle, suojellaan uhkailulle tai vihamielisille teoille alttiiksi joutumiselta ja erityisesti kielteisiltä tai syrjiviltä toimilta työpaikalla.

2 JAKSO

Tietojen salassapito

39 artikla

1. Ilmoitusvelvolliset sekä niiden johtajat ja työntekijät eivät saa ilmaista asiakkaalle tai muille kolmansille henkilöille, että tietoja toimitetaan, aiotaan toimittaa tai on toimitettu 33 tai 34 artiklan mukaisesti tai että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskeva analyysi on tekeillä tai saatetaan tehdä.

2. Edellä 1 kohdassa säädetty salassapitovaatimus ei koske tietojen ilmaisemista toimivaltaisille viranomaisille, itsesääntelyelimet mukaan luettuina, tai tietojen ilmaisemista lainvalvontatarkoituksiin.

3. Edellä 1 kohdassa säädetty salassapitovaatimus ei estä tietojen ilmaisemista luotto- ja finanssilaitosten tai näiden laitosten ja niiden kolmansissa maissa sijaitsevien sivuliikkeiden ja enemmistöomisteisten tytäryritysten välillä, edellyttäen, että nämä sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset täysimääräisesti noudattavat koko konsernia koskevia toimintaperiaatteita ja menettelyjä, mukaan lukien konsernin sisäistä tietojenvaihtoa koskevat menettelyt, 45 artiklan mukaisesti ja että koko konsernia koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt täyttävät tässä direktiivissä säädetyt vaatimukset.

4. Edellä 1 kohdassa säädetty salassapitovaatimus ei estä tietojen ilmaisemista 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten tai tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia vastaavia vaatimuksia asettavien kolmansien maiden sellaisten oikeussubjektien välillä, jotka harjoittavat ammattitoimintaa joko työntekijöinä tai muussa asemassa saman oikeushenkilön sisällä tai laajemmassa rakenteessa, johon henkilö kuuluu ja joka on yhteisen omistuksen, johdon tai valvonnan alainen.

5. Kun on kyse 2 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa sekä 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista sellaisissa tapauksissa, jotka liittyvät samaan asiakkaaseen ja samaan liiketoimeen, jossa on osallisena vähintään kaksi ilmoitusvelvollista, tämän artiklan 1 kohdassa säädetty salassapitovaatimus ei estä tietojen ilmaisemista asianomaisten ilmoitusvelvollisten välillä, edellyttäen, että ne ovat jäsenvaltiosta, tai oikeussubjekteja sellaisessa kolmannessa maassa, joka on asettanut tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia vastaavia vaatimuksia, ja että ne kuuluvat samaan ammattiryhmään ja niitä koskevat salassapitovelvollisuutta ja henkilötietojen suojaa koskevat velvollisuudet.

6. Jos 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut ilmoitusvelvolliset yrittävät saada asiakkaan luopumaan laittomaan toimintaan osallistumisesta, tätä ei pidetä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna tietojen ilmaisemisena.

V LUKU

TIETOSUOJA, TIETOJEN SÄILYTTÄMINEN JA TILASTOTIEDOT

40 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava ilmoitusvelvollisia säilyttämään kansallisen lainsäädännön mukaisesti seuraavat asiakirjat ja tiedot, jotta rahanpesun selvittelykeskus tai muut toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää niitä mahdollisen rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen:

- a) asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien menettelyjen osalta jäljennökset asiakirjoista ja tiedoista, joita tarvitaan II luvussa säädettyjen asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien velvoitteiden noudattamiseksi, viiden vuoden ajan asiakassuhteen päättymisestä tai yksittäisen liiketoimen suorittamispäivästä;
- b) liiketoimia koskevat asiakirja-aineistot, jotka muodostuvat alkuperäisistä asiakirjoista tai niiden sellaisista jäljennöksistä, joita sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti voidaan käyttää todisteina oikeuskäsittelyssä, ja jotka ovat tarpeen liiketoimien yksilöimiseksi, viiden vuoden ajan asiakassuhteen päättymisestä tai yksittäisen liiketoimen suorittamispäivästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun säilyttämisaajan päätyttyä jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset poistavat henkilötiedot, jollei toisin säädetä kansallisessa lainsäädännössä, jossa on vahvistettava, missä olosuhteissa ilmoitusvelvolliset voivat jatkaa tai ovat velvollisia jatkamaan tietojen säilyttämistä. Jäsenvaltiot voivat sallia säilyttämisen jatkamisen tai vaatia sitä, kun ne ovat suorittaneet perusteellisen arvioinnin säilyttämisen jatkamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta ja kun ne katsovat sen perustelluksi rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämisen, paljastamisen tai selvittämisen vuoksi. Säilyttämisaikaa voidaan jatkaa enintään viidellä vuodella.

2. Jos jäsenvaltiossa on 25 päivänä kesäkuuta 2015 meneillään epäillyn rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämiseen, paljastamiseen tai selvittämiseen taikka niitä koskeviin syytetoimiin liittyvä oikeudellinen menettely ja ilmoitusvelvollisella on hallussaan tuohon meneillään olevaan oikeudelliseen menettelyyn liittyviä tietoja tai asiakirjoja, ilmoitusvelvollinen voi säilyttää kyseisiä tietoja tai asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti viiden vuoden ajan 25 päivästä kesäkuuta 2015. Jäsenvaltiot voivat sallia tällaisten tietojen tai asiakirjojen säilyttämisen viiden lisävuoden ajan tai vaatia sitä, kun säilyttämisen jatkamisen on todettu olevan tarpeellista ja oikeasuhteista epäillyn rahanpesun tai terrorismin rahoituksen estämisen, paljastamisen tai selvittämisen taikka niitä koskevien syytetoimien vuoksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta meneillään olevaan rikostutkintaan ja oikeudellisiin menettelyyn sovellettavan todistusaineistoa koskevan kansallisen rikoslainsäädännön soveltamista.

41 artikla

1. Tämän direktiivin mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan direktiiviä 95/46/EY, sellaisena kuin se on saatettuna osaksi kansallista lainsäädäntöä. Henkilötietoihin, joita komissio tai Euroopan valvontaviranomaiset käsittelevät tämän direktiivin mukaisesti, sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001.

2. Ilmoitusvelvolliset saavat käsitellä henkilötietoja tämän direktiivin perusteella ainoastaan 1 artiklassa tarkoitetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi, eikä tietoja saa edelleenkäsitellä kyseisten tarkoitusten vastaisella tavalla. Henkilötietojen käsittely tämän direktiivin perusteella muihin tarkoituksiin, kuten kaupallisiin tarkoituksiin, on kielletty.

3. Ilmoitusvelvollisten on annettava uusille asiakkaille direktiivin 95/46/EY 10 artiklan mukaiset tiedot ennen liikesuhteen aloittamista tai yksittäisen liiketoimen suorittamista. Näihin tietoihin on erityisesti sisällytettävä yleinen ilmoitus ilmoitusvelvollisten tämän direktiivin mukaisista oikeudellisista velvoitteista, kun kyse on henkilötietojen käsittelemisestä tämän direktiivin 1 artiklassa tarkoitetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi.

4. Edellä 39 artiklan 1 kohdassa säädetyn salassapitovaatimuksen soveltamiseksi jäsenvaltioiden on hyväksyttävä lain-säädännöllisiä toimenpiteitä, joilla kokonaan tai osittain rajoitetaan rekisteröidyn oikeutta päästä omiin henkilötietoihinsa, siltä osin kuin tällainen osittainen tai täydellinen rajoitus on tarpeellinen ja oikeasuhteinen toimenpide demokraattisessa yhteiskunnassa ottaen huomioon asianomaisen henkilön oikeudet edut, jotta

- a) ilmoitusvelvollinen tai toimivaltainen kansallinen viranomainen voi suorittaa tehtävänsä asianmukaisesti tätä direktiiviä sovellettaessa; tai
- b) vältetään asettamasta esteitä virallisille tai oikeudellisille tiedusteluille, analyyseille, tutkimuksille tai menettelyille tätä direktiiviä sovellettaessa sekä varmistetaan, ettei rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen, paljastaminen ja selvittäminen vaarannu.

42 artikla

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden alueella toimivilla ilmoitusvelvollisilla on käytössään järjestelmät, joiden avulla ne pystyvät suojattujen kanavien kautta ja tavalla, jolla varmistetaan tiedustelujen täysi luottamuksellisuus, vastaamaan kaikilta osin ja ilman aiheutonta viivytystä niiden rahanpesun selvittelykeskuksen tai muun niiden kansallisen lainsäädännön mukaisen viranomaisen esittämään tiedusteluun siitä, onko ilmoitusvelvollinen parhaillaan tai onko se viiden kyseistä tiedustelua edeltäneen vuoden aikana ollut liikesuhteessa tiettyihin henkilöihin ja mikä on kyseisen liikesuhteen luonne.

43 artikla

Tämän direktiivin mukaista henkilötietojen käsittelyä 1 artiklassa tarkoitetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi pidetään direktiivin 95/46/EY mukaisena yleistä etua koskevana asiana.

44 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava 7 artiklan mukaisten riskiarvioidensa valmistelun edistämiseksi, että ne pystyvät tarkastelemaan rahanpesun tai terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmiensä tehokkuutta ylläpitämällä kattavia tilastoja kyseisten järjestelmien tehokkuuteen vaikuttavista seikoista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tilastoihin on sisällyttävä

- a) tiedot, joilla mitataan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien eri alojen kokoa ja merkitystä, mukaan luettuina yhteisöjen ja henkilöiden määrä kullakin alalla ja kunkin alan taloudellinen merkitys;
- b) tiedot, joilla mitataan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kansallisen torjuntajärjestelmän puitteissa tehtyjä ilmoituksia ja tutkimuksia sekä pidettyjä oikeuskäsittelyjä, mukaan luettuina rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten lukumäärä ja kyseisten ilmoitusten seuranta sekä vuotuiset tiedot tutkittujen tapausten, syytteen esitettyjen henkilöiden ja rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista rikoksista tuomittujen henkilöiden lukumäärästä, esirikosten tyypeistä, jos tietoja on saatavilla, ja jäädytetyn, takavarikoidun tai menetetyksi tuomittujen varojen euromääräisestä arvosta;
- c) jos saatavilla, tiedot, joissa esitetään lisätutkimuksia aiheuttavien ilmoitusten lukumäärä ja prosenttiosuus sekä ilmoitusvelvollisille annettava vuosittainen kertomus, jossa yksilöidään niiden tekemien ilmoitusten hyödyllisyys ja seurantatoimet;
- d) tiedot sellaisten rajat ylittävien tietopyyntöjen lukumäärästä, jotka rahanpesun selvittelykeskus on esittänyt tai vastaanottanut, joihin se on kieltäytynyt vastaamasta tai joihin se on vastannut osittain tai kokonaan.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastoista julkaistaan yhteenveto.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava 2 kohdassa tarkoitetut tilastot komissiolle.

VI LUKU

TOIMINTAPERIAATTEET, MENETTELYT JA VALVONTA

1 JAKSO

Sisäiset menettelyt, koulutus ja palaute

45 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava sellaisia ilmoitusvelvollisia, jotka ovat osa konsernia, panemaan täytäntöön koko konsernia koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt, mukaan luettuina tietosuojaperiaatteet sekä konsernin sisäistä tietojenvaihtoa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi. Nämä toimintaperiaatteet ja menettelyt on pantava tehokkaasti täytäntöön jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa sijaitsevilla sivuliikkeillä ja enemmistöomisteisissa tytäryrityksissä.
  2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset, joilla on toimipaikkoja muissa jäsenvaltioissa, varmistavat, että nämä toimipaikat noudattavat tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja kyseisen toisen jäsenvaltion kansallisia säännöksiä.
  3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun ilmoitusvelvollisilla on sivuliikkeitä tai enemmistöomisteisia tytäryrityksiä sellaisissa kolmansissa maissa, joissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevat vähimmäisvaatimukset ovat lievempiä kuin kyseisessä jäsenvaltiossa, niiden kolmansissa maissa sijaitsevat sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset noudattavat kyseisen jäsenvaltion vaatimuksia, tietosuojaa koskevat vaatimukset mukaan luettuina, siinä määrin kuin kolmannen maan lainsäädäntö sen sallii.
  4. Jäsenvaltioiden ja Euroopan valvontaviranomaisten on ilmoitettava toisilleen tapauksista, joissa kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 1 kohdassa edellytettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelyjen täytäntöönpanoa. Tällaisissa tapauksissa ratkaisuun voidaan pyrkiä koordinoitulla toiminnalla.
  5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 1 kohdassa edellytettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelyjen täytäntöönpanoa, ilmoitusvelvolliset varmistavat, että sivuliikkeet ja enemmistöomisteiset tytäryritykset kyseisessä kolmannessa maassa toteuttavat lisätoimenpiteitä torjuakseen tehokkaasti rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskin ja ilmoittavat asiasta kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille. Jos lisätoimenpiteet eivät ole riittäviä, kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava muita valvontatoimia ja muun muassa vaadittava, että konserni ei perusta liikesuhteita tai lopettaa ne eikä suorita liiketoimia, ja vaadittava tarvittaessa, että konserni lakkauttaa toimintansa kyseisessä kolmannessa maassa.
  6. Euroopan valvontaviranomaiset laativat luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa yksilöidään, minkä tyyppisiä 5 kohdassa tarkoitettuja lisätoimenpiteitä ovat ja mitä vähimmäistoimia luotto- ja finanssilaitosten on toteutettava, jos kolmannen maan lainsäädännössä ei sallita 1 ja 3 kohdassa edellytettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa.
- Euroopan valvontaviranomaiset toimittavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 26 päivänä joulukuuta 2016.
7. Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.
  8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että konsernin sisäinen tietojenvaihto on sallittua. Rahanpesun selvittelykeskukselle toimitettuja tietoja epäilyistä, että varat ovat rikollisen toiminnan tuottamaa hyötyä tai liittyvät terrorismin rahoitukseen, välitetään koko konsernille, jollei rahanpesun selvittelykeskus anna muita ohjeita.
  9. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että direktiivin 2009/110/EY 2 artiklan 3 kohdassa määritellyt sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja direktiivin 2007/64/EY 4 artiklan 9 kohdassa määritellyt maksupalvelujen tarjoajat, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle muussa muodossa kuin sivuliikkeenä ja joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, nimeävät keskitetyn yhteyspisteen jäsenvaltion alueelle varmistamaan nimeävän laitoksen puolesta, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä noudatetaan, ja helpottamaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa valvontaa muun muassa siten, että näille toimitetaan pyynnöstä asiakirjoja ja tietoja.

10. Euroopan valvontaviranomaiset laativat teknisten sääntelystandardien luonnokset perusteista, joilla määritetään olosuhteet, joissa 9 kohdan mukaisen keskitetyn yhteyspisteen perustaminen on asianmukaista, sekä tällaisen yhteyspisteen tehtävistä.

Euroopan valvontaviranomaiset toimittavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017.

11. Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

46 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava ilmoitusvelvollisia toteuttamaan toimenpiteet, jotka ovat oikeassa suhteessa niiden riskeihin, luonteeseen ja kokoon nähden, jotta niiden työntekijät ovat tietoisia tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä, asiaankuuluvat tietosuojavaatimukset mukaan luettuina.

Näihin toimenpiteisiin on kuuluttava työntekijöiden osallistuminen jatkuviin erityiskoulutusohjelmiin, jotka auttavat heitä tunnistamaan rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen mahdollisesti liittyvät toimet ja joissa heitä ohjeistetaan, miten tällaisissa tapauksissa on toimittava.

Jos 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa lueteltuihin ryhmiin kuuluva luonnollinen henkilö harjoittaa ammattitoimintaa oikeushenkilön työntekijänä, tämän jakson velvoitteita sovelletaan kyseiseen oikeushenkilöön eikä kyseiseen luonnolliseen henkilöön.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvollisilla on käytettävissään ajantasaista tietoa rahanpesijöiden ja terrorismin rahoittajien menetelmistä sekä seikoista, joiden avulla epäilyttävät liiketoimet voidaan tunnistaa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että epäilystä rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta laadittavien ilmoitusten vaikutuksesta ja seurannasta annetaan tarvittaessa oikea-aikaista palautetta ilmoitusvelvollisille.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvolliset nimeävät tarvittaessa hallituksen jäsenen, joka on vastuussa tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten täytäntöönpanosta.

2 JAKSO

Valvonta

47 artikla

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että valuutanvaihtotoimistoilla ja sekinlunastustoimistoilla sekä trusti- tai yrityspalvelujen tarjoajilla on toimilupa tai ne ovat rekisteröityjä ja että rahapelipalvelujen tarjoajat ovat säänneltyjä.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia varmistamaan, että henkilöt, jotka ovat johtotehtävissä 1 kohdassa tarkoitetuissa yhteisöissä tai ovat tällaisten yhteisöjen tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia, ovat luotettavia ja sopivia.

3. Edellä 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään asian kannalta merkityksellisillä aloilla rikoksista tuomittuja rikollisia tai näiden rikoskumppaneita toimimasta kyseisissä ilmoitusvelvollisissa johtotehtävissä tai olemasta niiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia.

48 artikla

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat tehokkaasti tämän direktiivin noudattamista ja toteuttavat tarvittavat toimenpiteet sen noudattamisen varmistamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät valtuudet, mukaan lukien valtuudet vaatia esittämään kaikki tiedot, joilla on merkitystä vaatimusten noudattamisen seurannassa, ja valtuudet suorittaa tarkastuksia, ja että niillä on riittävät taloudelliset resurssit, henkilöresurssit ja tekniset resurssit tehtäviensä hoitamiseen. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisten viranomaisten henkilöstö ylläpitää korkeaa ammatillista tasoa, luottamuksellisuutta ja tietosuojaa koskevat normit mukaan luettuina, ja että se on erittäin luotettava ja että sillä on asianmukainen pätevyys.

3. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava laajemmat valvontavaltuudet luotto- ja finanssilaitosten sekä rahapeli- palvelujen tarjoajien osalta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion, jossa ilmoitusvelvollisella on toimipaikkoja, toimivaltaiset viranomaiset valvovat, että kyseiset toimipaikat noudattavat tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja tuon jäsenvaltion kansallisia säännöksiä. Edellä 45 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen toimipaikkojen osalta kyseinen valvonta voi sisältää asianmukaisten ja oikeasuhteisten toimenpiteiden toteuttamisen, jotta voidaan puuttua vakaviin laiminlyönteihin, jotka edellyttävät välittömiä korjaavia toimenpiteitä. Mainittujen toimenpiteiden on oltava väliaikaisia ja ne on lopetettava, kun tunnistettuihin laiminlyönteihin puututaan muun muassa ilmoitusvelvollisen kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten avustuksella tai yhteistyössä niiden kanssa 45 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion, jossa ilmoitusvelvollisella on toimipaikkoja, toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jossa ilmoitusvelvollisella on kotipaikka, jotta varmistetaan, että tämän direktiivin vaatimusten noudattamista valvotaan tehokkaasti.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisten viranomaisten soveltaessa valvonnassa riskiperusteista lähestymistapaa ne
- a) käsittävät selkeästi omassa jäsenvaltiossaan esiintyvät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit;
- b) pääsevät toimitiloissa ja niiden ulkopuolella kaikkiin merkityksellisiin tietoihin, jotka koskevat ilmoitusvelvollisten asiakkaisiin, tuotteisiin ja palveluihin liittyviä erityisiä kansallisia ja kansainvälisiä riskejä; ja
- c) päättävät toimitiloissa ja niiden ulkopuolella toteutettavien valvontatoimien tiheydestä ja perusteellisuudesta ilmoitusvelvollisten riskiprofiilien sekä kyseisessä jäsenvaltiossa esiintyvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien perusteella.
7. Arviointia, joka tehdään ilmoitusvelvollisten rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskevasta riskiprofiilista, vaatimustenvastaisuuden riski mukaan luettuna, on tarkasteltava uudelleen määräajoin sekä silloin, kun niiden johdossa ja toiminnassa esiintyy merkittäviä tapahtumia tai muutoksia.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon ilmoitusvelvolliselle sallitun harkintavallan ja tarkastelevat asianmukaisesti tämän harkintavallan perustana olevia riskiarvioita sekä kyseisen yksikön sisäisten toimintaperiaatteiden, valvontatoimenpiteiden ja menettelytapojen riittävyttä ja täytäntöönpanoa.
9. Edellä 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisten osalta jäsenvaltiot voivat sallia, että itsesääntelyelimet suorittavat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tehtävät, edellyttäen että nämä itsesääntelyelimet täyttävät tämän artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset.
10. Euroopan valvontaviranomaiset antavat viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017 toimivaltaisille viranomaisille osoitetut asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan mukaiset ohjeet valvontaa koskevan riskiperusteisen lähestymistavan ominaisuuksista ja niistä toimista, jotka on otettava huomioon toteutettaessa riskiperusteista valvontaa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä liiketoiminnan luonteeseen ja kokoon, ja on määrättävä erityistoimenpiteitä, jos se on asianmukaista ja oikeasuhteista.

3 JAKSO

Yhteistyö

I alajakso

Kansallinen yhteistyö

49 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että päätöksentekijöillä, rahanpesun selvittelykeskuksilla, valvojilla sekä muilla rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan osallistuvilla toimivaltaisilla viranomaisilla on tehokkaat mekanismit, joilla ne voivat tehdä yhteistyötä sekä koordinoida kansallisesti toimintaperiaatteiden ja toiminnan kehittämistä ja toteuttamista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi, myös 7 artiklan mukaisen veloitteensa täyttämiseksi.

II alajakso

Yhteistyö Euroopan valvontaviranomaisten kanssa

50 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava Euroopan valvontaviranomaisille kaikki tiedot, joita nämä tarvitsevat tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

III alajakso

Yhteistyö rahanpesun selvittelykeskusten välillä ja komission kanssa

51 artikla

Komissio antaa tarvittaessa apua helpottaakseen koordinoitua, muun muassa rahanpesun selvittelykeskusten välistä tietojenvaihtoa unionissa. Se voi kutsua säännöllisesti koolle jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskusten edustajista muodostuvan EU:n rahanpesun selvittelykeskusten foorumin kokouksia, joiden avulla helpotetaan rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä, vaihdetaan näkemyksiä ja annetaan neuvoja rahanpesun selvittelykeskusten ja ilmoitusvelvollisten kannalta merkityksellisissä täytäntöönpanokysymyksissä sekä yhteistyöhön liittyvissä asioissa, kuten rahanpesun selvittelykeskusten tehokas yhteistyö, rajat ylittävien epäilyttävien liiketoimien tunnistaminen, FIU.net-verkon tai sen seuraajan kautta tapahtuvan ilmoittamisen muotojen vakiointi, rajat ylittävien tapausten yhteinen analysointi sekä niiden suuntausten ja tekijöiden määrittäminen, jotka ovat olennaisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien arvioinnissa niin kansallisella kuin ylikansallisella tasolla.

52 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset rahanpesun selvittelykeskukset tekevät mahdollisimman laajaa keskinäistä yhteistyötä organisatorisesta asemastaan riippumatta.

53 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskukset vaihtavat omasta aloitteestaan tai pyynnöstä kaikkia tietoja, joilla voi olla merkitystä rahanpesun selvittelykeskuksen käsitellessä tai analysoidessa tietoja, jotka liittyvät rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen ja siihen osallistuvaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, vaikka siihen mahdollisesti liittyvä esirikosten tyyppi ei ole selvillä tietojenvaihdon aikana.

Pyyntöön on sisällyttävä merkitykselliset tosiseikat, taustatiedot, pyynnön perustelut ja pyydettyjen tietojen käyttötarkoitus. Rahanpesun selvittelykeskukset voivat yhteisestä sopimuksesta käyttää tietojenvaihdossa erilaisia mekanismeja, erityisesti jos tietoja vaihdetaan FIU.net-verkon tai sen seuraajan kautta.

Rahanpesun selvittelykeskuksen saadessa 33 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisen ilmoituksen, joka koskee toista jäsenvaltiota, sen on viipymättä toimitettava ilmoitus tuon jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahanpesun selvittelykeskus, jolle pyyntö esitetään, veloitetaan käyttämään tietojen saamiseksi ja analysoimiseksi kaikkia käytettävissä olevia valtuuksia, joita sillä tavallisesti olisi kansallisessa tilanteessa, kun se vastaa 1 kohdassa tarkoitettuun toisen rahanpesun selvittelykeskuksen esittämään tietopyyntöön. Rahanpesun selvittelykeskuksen, jolle pyyntö esitetään, on vastattava pyyntöön oikea-aikaisesti.

Jos rahanpesun selvittelykeskus haluaa saada lisätietoja alueellaan toimivasta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneesta ilmoitusvelvollisesta, pyyntö on osoitettava sen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle, jonka alueelle ilmoitusvelvollinen on sijoittautunut. Kyseinen rahanpesun selvittelykeskus välittää pyynnöt ja vastaukset viipymättä.

3. Rahanpesun selvittelykeskus voi kieltäytyä vaihtamasta tietoja vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa tietojenvaihto voisi olla sen kansallisen lainsäädännön perusperiaatteiden vastaista. Nämä poikkeukset on täsmennettävä siten, että estetään analysointiin tarvittavien tietojen vapaaseen vaihtoon kohdistuva väärinkäyttö sekä siihen kohdistuvat aiheettomat rajoitukset.

54 artikla

Edellä olevien 52 ja 53 artiklan nojalla saatuja tietoja ja asiakirjoja on käytettävä tässä direktiivissä säädettyjen rahanpesun selvittelykeskuksen tehtävien suorittamiseksi. Vaihtaessaan tietoja ja asiakirjoja 52 ja 53 artiklan mukaisesti rahanpesun selvittelykeskus voi asettaa tietojen käytölle rajoituksia ja ehtoja. Tiedot vastaanottavan rahanpesun selvittelykeskuksen on noudatettava näitä rajoituksia ja ehtoja.

55 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 52 ja 53 artiklan nojalla vaihdettuja tietoja käytetään ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty tai annettu, ja että tiedot vastaanottava rahanpesun selvittelykeskus ei välitä muille viranomaisille, virastoille tai yksiköille kyseisiä tietoja eikä käytä niitä muihin kuin alun perin hyväksytyihin tarkoituksiin ilman tiedot toimittavan rahanpesun selvittelykeskuksen antamaa ennakkosuostumusta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pyynnön vastaanottanut rahanpesun selvittelykeskus antaa tietojen luovuttamista toimivaltaisille viranomaisille koskevan ennakkosuostumuksensa viipymättä ja laajuudeltaan mahdollisimman kattavana. Pynnön vastaanottanut rahanpesun selvittelykeskus saa kieltäytyä luovuttamasta tietoja vain siinä tapauksessa, että niiden luovuttaminen ei kuulu sen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten soveltamisalaan, voisi johtaa rikostutkinnan vaarantumiseen, olisi selvästi kohtuutonta luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tai pyynnön vastaanottaneen rahanpesun selvittelykeskuksen jäsenvaltion oikeutettuihin etuihin nähden taikka muuten ristiriidassa asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön peruseriaatteiden kanssa. Tietojen luovuttamisesta kieltäytyminen on aina selitettävä asianmukaisesti.

56 artikla

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava rahanpesun selvittelykeskuksiaan käyttämään suojattuja tiedonvälityskanavia toistensa kanssa sekä kannustettava käyttämään FIU.net-verkkoa tai sen seuraajaa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden rahanpesun selvittelykeskukset tekevät kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti yhteistyötä uusimman tekniikan käytössä tässä direktiivissä säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi. Rahanpesun selvittelykeskusten on voitava tällaisen tekniikan avulla verrata tietoja muiden rahanpesun selvittelykeskusten tietojen kanssa anonymillä tavalla varmistaen henkilötietojen täyden suojan, jotta rahanpesun selvittelykeskukset voivat jäljittää niitä kiinnostavat kohteet muissa jäsenvaltioissa sekä selvittää näiden kohteiden tulot ja varat.

57 artikla

Kansallisten lainsäädäntöjen väliset erot verorikosten määritelmässä eivät saa estää rahanpesun selvittelykeskuksia vaihtamasta tietoja tai antamasta apua toiselle rahanpesun selvittelykeskukselle niin suurella määrällä kuin niiden kansallisen lainsäädännön mukaan on mahdollista.

4 JAKSO

Seuraamukset

58 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoitusvelvolliset voidaan tämän artiklan ja 59–61 artiklan mukaisesti saattaa vastuuseen tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta. Määrättävien seuraamusten tai toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevat säännöt ja varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä tällaisia seuraamuksia ja toimenpiteitä tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta, sekä varmistettava niiden soveltaminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta säätää ja määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät säädä hallinnollisia seuraamuksia tai toimenpiteitä koskevia sääntöjä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia. Tällöin jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velvoitteet koskevat oikeushenkilöitä ja tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja kansallisia säännöksiä rikotaan, seuraamuksia ja toimenpiteitä voidaan soveltaa ylimmän hallintoelimen jäseniin ja muihin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat kansallisen lainsäädännön mukaan vastuussa rikkomisesta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki valvonta- ja tutkintavaltuudet, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien hoitamiseksi.
5. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä valtuuksiaan määrätä tämän direktiivin ja kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä jollakin seuraavista tavoista:
  - a) suoraan;
  - b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
  - c) niiden omalla vastuulla antamalla tehtävä tällaisille muille viranomaisille;
  - d) saattamalla seuraamukset toimivaltaisten lainkäyttöviranomaisten määrättäviksi.

Käyttäessään valtuuksiaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä toimivaltaisten viranomaisten on toimittava tiiviissä yhteistyössä sen varmistamiseksi, että hallinnollisilla seuraamuksilla tai toimenpiteillä saavutetaan halutut vaikutukset, ja koordinoitava toimintansa käsitellessään rajat ylittäviä tapauksia.

59 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tätä artiklaa sovelletaan ainakin silloin, kun ilmoitusvelvolliset vakavasti, toistuvasti, järjestelmällisesti tai näitä ominaisuuksia yhdistellen rikkovat seuraavissa artikloissa säädettyjä vaatimuksia:
  - a) 10–24 artikla (asiakkaan tuntemisvelvollisuus);
  - b) 33, 34 ja 35 artikla (epäilyttävistä liiketoimista ilmoittaminen);
  - c) 40 artikla (tietojen säilyttäminen); ja
  - d) 45 ja 46 artikla (sisäiset tarkastukset).
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hallinnollisiin toimenpiteisiin ja seuraamuksiin, joita voidaan soveltaa, kuuluvat ainakin seuraavat:
  - a) julkinen lausuma, jossa ilmoitetaan kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ja rikkomisen luonne;
  - b) määräys, jossa kyseistä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä vaaditaan lopettamaan menettely ja olemaan toistamatta sitä;
  - c) jos ilmoitusvelvollisella on oltava toimilupa, toimiluvan peruminen tai keskeyttäminen;
  - d) väliaikainen kieltä, jolla ilmoitusvelvollisessa johtotehtävissä toimivaa henkilöä tai muuta luonnollista henkilöä, jonka katsotaan olevan vastuussa rikkomisesta, kielletään hoitamasta johtotehtäviä ilmoitusvelvollisissa;
  - e) hallinnolliset taloudelliset enimmäisseuraamukset, jotka ovat määrältään vähintään kaksi kertaa niin suuret kuin rikkomisesta saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä, tai vähintään 1 000 000 euroa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos asianomainen ilmoitusvelvollinen on luotto- tai finanssilaitos, 2 kohdan e alakohdasta poiketen voidaan soveltaa myös seuraavia seuraamuksia:
  - a) kun kyseessä on oikeushenkilö, hallinnollinen taloudellinen enimmäisseuraamus, joka on määrältään vähintään 5 000 000 euroa tai 10 prosenttia vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta viimeisen käytettävissä olevan, ylimmän hallintoelimen hyväksymän tilinpäätöksen mukaisesti; jos ilmoitusvelvollinen on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka edellytetään laativan direktiivin 2013/34/EU 22 artiklan mukainen konsernitilinpäätös, merkityksellinen vuotuinen kokonaisliikevaihto on johtavan emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaava tulotyyppi asianomaisten tilinpäätösdirektiivien mukaisesti;

b) kun kyseessä on luonnollinen henkilö, hallinnollinen taloudellinen enimmäisseuraamus, joka on määrältään vähintään 5 000 000 euroa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 25 päivänä kesäkuuta 2015.

4. Jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä myös muuntotyypisiä hallinnollisia seuraamuksia 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettujen lisäksi tai määrätä hallinnollisia taloudellisia seuraamuksia, jotka ylittävät 2 kohdan e alakohdassa ja 3 kohdassa tarkoitettut määrät.

60 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat virallisella verkkosivustollaan päätökset, joilla määrätään hallinnollinen seuraamus tai toimenpide tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta ja joihin ei saa hakea muutosta, välittömästi sen jälkeen, kun päätöksestä on ilmoitettu seuraamuksen kohteena olevalle henkilölle. Julkaistuissa tiedoissa on oltava vähintäänkin tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä rikkomisesta vastuussa olevien henkilöiden nimet. Jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta soveltaa tätä alakohtaa päätöksiin, joilla määrätään luonteeltaan tutkinnallisia toimenpiteitä.

Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen rikkomisesta vastuussa olevien henkilöiden nimien tai tällaisten henkilöiden henkilötietojen julkaiseminen on kuitenkin kohtuutonta tällaisten tietojen julkaisemisen oikeasuhteisuutta selvittävän tapauskohtaisen arvioinnin perusteella, tai jos julkaiseminen vaarantaa finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan, toimivaltaisen viranomaisen on:

- a) lykättävä hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen julkaisemista, kunnes ei enää ole perusteita olla julkaisematta sitä;
- b) julkaistava hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva päätös anonyymisti kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos asianomaiset henkilötiedot voidaan tehokkaasti suojata tällaisella anonyymillä julkaisemisella; jos kyseessä on päätös julkaista hallinnollinen seuraamus tai toimenpide anonyymisti, asiaankuuluvien tietojen julkaisemista voidaan lykätä kohtuullisen pituisen ajan, jos ennakoidaan, että tuon ajan kuluessa anonyymien julkaisemisen perusteet lakkaavat olemasta olemassa;
- c) jätettävä hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva päätös kokonaan julkaisematta, mikäli katsotaan, etteivät a ja b alakohdassa säädetty vaihtoehdot ole riittäviä varmistamaan, että:
  - i) finanssimarkkinoiden vakaus ei vaarannu; tai
  - ii) päätöksen julkaiseminen on oikeassa suhteessa vähämerkityksiseksi katsottaviin toimenpiteisiin verrattuna.

2. Jos jäsenvaltiot sallivat sellaisten päätösten julkaisemisen, joihin saa hakea muutosta, toimivaltaisten viranomaisten on välittömästi julkaistava virallisella verkkosivustollaan myös ilmoitus muutoksenhaun mahdollisuudesta ja mahdolliset myöhemmät tiedot sen tuloksesta. Lisäksi on julkaistava kaikki päätökset, joilla kumotaan hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva aikaisempi päätös.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti julkaistut tiedot pysyvät niiden virallisella verkkosivustolla viiden vuoden ajan niiden julkaisemisen jälkeen. Julkaistujen tietojen sisältämiä henkilötietoja saa sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti kuitenkin pitää toimivaltaisen viranomaisen virallisella verkkosivustolla ainoastaan tarvittavan ajan.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat hallinnollisten seuraamusten tai toimenpiteiden tyypistä ja tasosta päättäessään huomioon kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan luettuina tapauksen mukaan seuraavat:

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vastuun aste;
- c) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön varallisuus, jonka osoittavat esimerkiksi vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuosiansiot;
- d) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön rikkomisesta saama hyöty, jos se on määritettävissä;
- e) rikkomisen kolmansille osapuolille aiheuttamat tappiot, jos ne ovat määritettävissä;

- f) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön halukkuus tehdä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa;
- g) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön aiemmat rikkomiset.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista rikkomisista, jotka on sen hyödyksi itsenäisesti tai osana oikeushenkilön organisaatiota toimien toteuttanut kuka tahansa henkilö, jolla on oikeushenkilössä johtava asema, joka perustuu johonkin seuraavista:

- a) oikeus edustaa oikeushenkilöä;
- b) valtuudet tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai
- c) valtuudet käyttää määräysvaltaa oikeushenkilössä.

6. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitetun henkilön harjoittaman valvonnan tai käyttämän määräysvallan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alaisena toimiva henkilö on voinut toteuttaa 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut rikkomiset kyseisen oikeushenkilön hyödyksi.

61 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat ja luotettavat mekanismit, joilla kannustetaan ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten mahdollisesta tai todellisesta rikkomisesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin mekanismeihin on sisällyttävä ainakin seuraavat:

- a) erityismenettelyt rikkomisia koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten;
- b) ilmoitusvelvollisten sellaisten työntekijöiden tai vastaavassa asemassa olevien henkilöiden asianmukainen suojeleminen, jotka ilmoittavat ilmoitusvelvollisessa tehdyistä rikkomisista;
- c) syytetyn henkilön asianmukainen suojeleminen;
- d) rikkomisesta ilmoittavan henkilön ja sen luonnollisen henkilön, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomisesta, henkilötietojen suojaaminen direktiivissä 95/46/EY vahvistettujen periaatteiden mukaisesti;
- e) selkeät säännöt, joilla varmistetaan, että sen henkilön osalta, joka ilmoittaa ilmoitusvelvollisessa tehdyistä rikkomisista, taataan luottamuksellisuus kaikissa tapauksissa, jollei tietojen ilmaisemista edellytetä kansallisessa lainsäädännössä jatkotutkimusten tai myöhempien oikeuskäsittelyjen yhteydessä.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että ilmoitusvelvollisilla on käytössään asianmukaiset, ilmoitusvelvollisen luonteeseen ja kokoon nähden oikeasuhteiset menettelyt työntekijöitään tai vastaavassa asemassa olevia henkilöitä varten, jotta nämä voivat ilmoittaa rikkomisista sisäisesti erityisen riippumattoman ja nimettömän kanavan kautta.

62 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat Euroopan valvontaviranomaisille kaikista luotto- ja finanssilaitoksille 58 ja 59 artiklan mukaisesti määräytyistä hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä, myös niitä koskevasta mahdollisesta muutoksenhausta ja sen tuloksesta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset tarkistavat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, onko asianomaisen henkilön rikosrekisterissä merkityksellistä tuomiota. Tätä koskeva mahdollinen tietojenvaihto on toteutettava päätöksen 2009/316/YOS ja puitepäättöksen 2009/315/YOS mukaisesti, sellaisina kuin ne on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä.

3. Euroopan valvontaviranomaiset ylläpitävät verkkosivustoa, jossa on linkit kunkin toimivaltaisen viranomaisen julkaisemiin tietoihin luotto- ja finanssilaitoksille 60 artiklan mukaisesti määräytyistä hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä, ja näyttävät ajanjakson, jonka ajan kukin jäsenvaltio julkaisee hallinnolliset seuraamukset ja toimenpiteet.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

63 artikla

Korvataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012⁽¹⁾ 25 artiklan 2 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d) keskusvastapuoli on sijoittautunut kolmanteen maahan tai saanut toimiluvan kolmannessa maassa, jonka kansallisessa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmässä komissio Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 (*) mukaisesti ei katso olevan strategisia puutteita, jotka muodostavat merkittäviä uhkia unionin rahoitusjärjestelmälle.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).”

64 artikla

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 25 päivästä kesäkuuta 2015 määräämättömäksi ajaksi 9 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 9 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole yhden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan yhdellä kuukaudella.

65 artikla

Komissio laatii viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2019 kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja antaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

66 artikla

Kumotaan direktiivit 2005/60/EY ja 2006/70/EY 26 päivästä kesäkuuta 2017.

Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin tämän direktiivin liitteessä IV esitetyn vastaavuustaulukon mukaisesti.

67 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2017. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

68 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

69 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 20 päivänä toukokuuta 2015.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

LIITE I

Seuraavassa ei-tyhjentävässä luettelossa esitetään riskimuuttajat, jotka ilmoitusvelvollisten on otettava huomioon päättäessään, missä määrin ne soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti:

- i) tilin tai liikesuhteen tarkoitus;
  - ii) rahamäärä, joka asiakkaan on tarkoitus tallettaa, tai suoritettujen liiketoimien suuruus;
  - iii) liikesuhteen säännöllisyys tai kesto.
-

LIITE II

Seuraavassa ei-tyhjentävässä luettelossa esitetään 16 artiklassa tarkoitetun mahdollisesti vähäisemmän riskin osatekijät ja näyttötyytit:

- 1) Asiakkaaseen kytkeytyvät riskitekijät:
  - a) julkisesti noteeratut yhtiöt, joihin sovelletaan (joko pörssin sääntöjen perusteella tai lakisääteisesti taikka valvottavissa olevien välineiden perusteella) tiedonantovelvollisuutta, joka edellyttää tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan riittävää avoimuutta;
  - b) julkisyhteisöt tai julkiset yritykset;
  - c) asiakkaat, joiden asuinpaikkana on 3 kohdassa tarkoitettu maantieteellinen vähäisemmän riskin alue.
- 2) Tuotteeseen, palveluun, liiketoimeen tai jakelukanavaan kytkeytyvät riskitekijät:
  - a) henkivakuutus sopimukset, joissa vakuutusmaksu on pieni;
  - b) eläkevakuutus sopimusjärjestelyt, jos näihin sopimukseen ei liity lauseketta ennaikaisesta takaisinostosta eikä niitä voida käyttää lainan vakuutena;
  - c) eläke-etuuksia työntekijöille tarjoavat eläke-, eläkkeellesiirtymis- tai vastaavat järjestelyt, joiden maksut vähennetään palkasta ja joiden säännöt eivät salli sitä, että jäsen siirtää saamansa etuudet toiselle;
  - d) rahoitustuotteet tai -palvelut, joilla tuotetaan asianmukaisesti määriteltyjä ja rajattuja palveluja tietyn tyyppisille asiakkaille ja joiden yhteydessä tavoitteena on parantaa saatavuutta taloudellisen osallisuuden lähtökohdista;
  - e) tuotteet, joiden osalta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä hallitaan muiden tekijöiden avulla, esimerkiksi asettamalla rajat rahakortille tai edellyttämällä omistajuutta koskevaa avoimuutta (esimerkiksi sähköisen rahan tietyt tyytit).
- 3) Maantieteelliset riskitekijät:
  - a) jäsenvaltiot;
  - b) kolmannet maat, joissa on käytössä toimivia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan tarkoitettuja järjestelmiä;
  - c) kolmannet maat, joissa luotettavien lähteiden mukaan on vain vähän lahjontaa tai muuta rikollista toimintaa;
  - d) kolmannet maat, joissa luotettavien lähteiden kuten keskinäisten arviointikertomusten, yksityiskohtaisten arviointikertomusten tai julkaistujen seurantakertomusten mukaan on tarkistettujen FATF:n suositusten mukaiset rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevat vaatimukset ja jotka tosiasiallisesti soveltavat kyseisiä vaatimuksia.

LIITE III

Seuraavassa ei-tyhjentävässä luettelossa esitetään 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun mahdollisesti suuremman riskin osatekijät ja näyttötyypit:

- 1) Asiakkaaseen kytkeytyvät riskitekijät:
  - a) liikesuhde toteutetaan epätavallisissa olosuhteissa;
  - b) asiakkaat, joiden asuinpaikkana on 3 kohdassa tarkoitettu maantieteellinen korkeamman riskin alue;
  - c) oikeushenkilöt tai oikeudelliset järjestelyt, joita käytetään henkilökohtaisten varojen hallintaan;
  - d) yritykset, joissa on hallintarekisteröinnin hoitajia tai joiden osakkeet on laskettu liikkeeseen haltijaosakkeina;
  - e) yritystoiminta, jossa käytetään paljon käteissuorituksia;
  - f) yrityksen omistussuhteet vaikuttavat epätavallisilta tai liian monimutkaisilta verrattuna yrityksen liiketoiminnan luonteeseen.
- 2) Tuotteeseen, palveluun, liiketoimeen tai jakelukanavaan kytkeytyvät riskitekijät:
  - a) yksityispankkipalvelu;
  - b) tuotteet ja liiketoimet, jotka saattavat edistää anonymiteettiä;
  - c) ilman henkilökohtaista läsnäoloa hoidetut liikesuhteet tai liiketoimet, joihin ei liity tiettyjä suoja-toimia, esimerkiksi sähköisiä allekirjoituksia;
  - d) maksu saadaan kolmannelta osapuolelta, joka on tuntematon tai jolla ei ole yhteyttä kyseiseen tapaukseen;
  - e) uudet tuotteet ja uudet liiketoimintakäytännöt, uusi toimitusmekanismi mukaan luettuna, ja uusien tai kehittyvässä olevien tekniikoiden käyttö sekä uusiin että aikaisempiin tuotteisiin.
- 3) Maantieteelliset riskitekijät:
  - a) maat, joissa luotettavien lähteiden kuten keskinäisten arviointikertomusten, yksityiskohtaisten arviointikertomusten tai julkaistujen seurantakertomusten mukaan ei ole tehokkaita rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan soveltamista;
  - b) maat, joissa luotettavien lähteiden mukaan on huomattavasti lahjontaa tai muuta rikollista toimintaa;
  - c) maat, joihin kohdistuu esimerkiksi unionin tai Yhdistyneiden kansakuntien määräämiä pakotteita, vienti- tai tuontikieltoja taikka vastaavia toimenpiteitä;
  - d) maat, jotka rahoittavat tai tukevat terroritoimintaa tai joissa toimii tunnettuja terroristijärjestöjä.

LIITE IV

Vastaavuustaulukko

Tämä direktiivi	Direktiivi 2005/60/EY	Direktiivi 2006/70/EY
—		1 artikla
—		3 artikla
—		5 artikla
—		6 artikla
—		7 artikla
1 artikla	1 artikla	
2 artikla	2 artikla	
2 artiklan 3–9 kohta		4 artikla
3 artikla	3 artikla	
3 artiklan 9, 10 ja 11 kohta		2 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
4 artikla	4 artikla	
5 artikla	5 artikla	
6–8 artikla	—	
10 artikla	6 artikla	
11 artikla	7 artikla	
13 artikla	8 artikla	
14 artikla	9 artikla	
11 artiklan d alakohta	10 artiklan 1 kohta	
—	10 artiklan 2 kohta	
15, 16 ja 17 artikla	11 artikla	
—	12 artikla	
18–24 artikla	13 artikla	
22 artikla		2 artiklan 4 kohta
25 artikla	14 artikla	
—	15 artikla	
26 artikla	16 artikla	
—	17 artikla	
27 artikla	18 artikla	
28 artikla	—	
29 artikla	19 artikla	
30 artikla	—	
31 artikla	—	
—	20 artikla	
32 artikla	21 artikla	
33 artikla	22 artikla	

Tämä direktiivi	Direktiivi 2005/60/EY	Direktiivi 2006/70/EY
34 artikla	23 artikla	
35 artikla	24 artikla	
36 artikla	25 artikla	
37 artikla	26 artikla	
38 artikla	27 artikla	
39 artikla	28 artikla	
—	29 artikla	
40 artikla	30 artikla	
45 artikla	31 artikla	
42 artikla	32 artikla	
44 artikla	33 artikla	
45 artikla	34 artikla	
46 artikla	35 artikla	
47 artikla	36 artikla	
48 artikla	37 artikla	
49 artikla	—	
50 artikla	37 a artikla	
51 artikla	38 artikla	
52–57 artikla	—	
58–61 artikla	39 artikla	
—	40 artikla	
—	41 artikla	
—	41 a artikla	
—	41 b artikla	
65 artikla	42 artikla	
—	43 artikla	
66 artikla	44 artikla	
67 artikla	45 artikla	
68 artikla	46 artikla	
69 artikla	47 artikla	